

svensk veterinär tidning

4 • APRIL • 2018 • VOLYM 70

Maria Olsson, distriktsveterinär och känd från tv:
**"Hundarna och naturen
gör livet värt att leva"**

Dystoki hos häst

Kvinnorna har gått om männen i lön

Varje vår startar ett nytt år !

Passa På
Gör Ett Klipp!

PASSA PÅ!

10% rabatt

på alla våra
undersöknings-
och operationsbord
under April/Maj

- Nu säljer vi ut 2017 års DEMO produkter. Först till kvarn!
- SolidDR till fortsatt introduktionspris. Festen fortsätter!
- Vi byter in er gamla Röntgen eller framkallning!
- X-tra bra rabatter under vår- och sommarperioden!
- Kvalitet, kompetens och mest för pengarna. Bli nöjd!

SolidDR™

DR system för smådjur
Mest för pengarna!

KONICA MINOLTA
The essentials of imaging

Konica Minolta AeroDR
Det ultimata DR systemet

Konica Minolta SIMGA
Det kompletta CR systemet

SVERIGES
VETERINÄRFÖRBUNDBox 12 709
112 94 STOCKHOLM

BESÖKSADRESS: Kungsholms Hamnplan 7

E-POST: kansli@svf.seHEMSIDA: www.svf.se

TELEFON: Mån–tors 9.00–16.00,

Fre 9.00–15.00,

lunchstängt 11.30–13.00

KANSLI

TELEFON: 08-545 558 20

TELEFAX: 08-545 558 39

Ordförande

KATJA PUUSTINEN, *leg vet*

TELEFON: 08-545 558 22

MOBIL: 072-748 78 98

E-POST: katja.puustinen@svf.se

Kansli- och ekonomichef

ANN-LOUISE FREDRIKSSON, *civilekonom*

TELEFON: 08-545 558 21

MOBIL: 070-664 64 90

E-POST: ann-louise.fredriksson@svf.se

Cheffjurist

JESSICA BERLIN, *jur kand* (föräldraledig)

Kansliveterinär

MONIKA ERLANDSSON, *leg vet*

TELEFON: 08-545 558 24

MOBIL: 073-231 87 94

E-POST: monika.erlandsson@svf.se

Redovisningsansvarig

LINDA WIKSTRÖM, *ekonom*

TELEFON: 08-545 558 23

E-POST: linda.wikstrom@svf.se

Administratör SVF

KARIN HENRIKSSON

TELEFON: 08-545 558 28

E-POST: karin.henriksson@svf.se

Administratör SVS

VAKANT

Ekonomiassistent

CAROLA ERIKSSON

TELEFON: 08-545 558 31

E-POST: carola.eriksson@svf.se

Bankgiro: 530-52 22

Tillsammans är vi starkare

DET ÄR INTE LÄTT (men intressant och roligt) att i svåra ekonomiska tider försöka åstadkomma en bättre veterinärvärld.

Vi har många idéer och önskemål både inom styrelsen och från våra medlemmar om hur veterinärförbundet ska utvecklas. Parallellt med att vi arbetar med att hitta långsiktigt, ekonomiskt hållbara lösningar för vår förhandlingsavdelning – så att denna blir optimerad och kan erbjuda våra medlemmar det stöd de har rätt till, behöver vi fortsätta att utveckla förbundet. Och där kommer frågor som: vad vi ska göra av vår tidning, hur vi hänger med i den digitala utvecklingen och hur vi gör vår röst hörd ute i samhället. Om vi ska få med oss och behålla de yngre kollegerna så måste vi naturligtvis ha en eller flera fungerande och attraktiva informationskanaler. Idag går informationsflödet oerhört mycket snabbare än för bara några år sedan. Det är lätt att hämta in nyheter, tycka till i olika frågor och naturligtvis ska vi hänga med i denna utveckling. Samtidigt är det viktigt att vi behåller en seriös vinkel, ett kritiskt granskande av vad vi förmedlar och att veterinärförbundets medlemmar kan stå bakom och hålla med om det som skrivs. Det är också viktigt att förbundet har personer som kan uppdatera och kontrollera vad som förmedlas på vår hemsida och facebookside. Allt kostar naturligtvis pengar men hjälps vi åt och stöttar vårt förbund kan allt bli möjligt. Make SVF great again!

Vi har också den stora och nödvändiga omorganisationen framför oss. Avseende denna har vi inget egentligt val. Den gamla organisationen gav ett läckage av pengar och vi uppfyllde inte viktiga lagkrav. Den nya har dock möjlighet att bli riktigt bra och på sikt borde vi kunna bli ett både starkare och rikare förbund. Detta tycker jag är oerhört viktigt då vår värld, oavsett inom vilket område vi arbetar, är komplicerad. Vi kan behöva arbeta tillsammans i många frågor. Det är också extra viktigt idag när information av varierande kvalitet kommer från så många olika håll. Vi behöver kunna föra ut många budskap utifrån ett veterinärt perspektiv. Om en veterinär driver en fråga finns det risk att det försvinner i flödet, men står vi många bakom en fråga och för fram det via vårt förbund får vi en tyngd i budskapet. Vi behöver hålla ihop och jobba tillsammans för viktiga frågor. Alla har mycket att göra idag, det är stressigt på många arbetsplatser, familjepusslet ska gå ihop, man kanske t o m försöker hinna med någon kul fritidsaktivitet och det blir allt färre som klarar att engagera sig ideellt. Men jobbar vi inte för våra veterinärmedicinska principfrågor, vår arbetssituation, våra djurskyddsfrågor, vårt veterinära arbetsfält så tappar vi tyngden i att verka i samhället ur ett veterinärmedicinskt perspektiv.

Trots ekonomiska bekymmer tror jag att vi kommer igenom det här och har ett ännu bättre förbund, när nödvändiga förändringar är genomförda, så att vi kan fortsätta arbeta tillsammans med viktiga frågor. Vi veterinärer har ett mycket brett kunnande inom många olika arbetsfält. Vår kunskap behövs extra mycket nu när människor börjar ifrågasätta vetenskapligt baserade resultat/budskap (t ex vikten av vaccinationer) och tron på kvasivetenskap ökar. Jag tror dock på att vi kan behålla och öka vårt inflytande på samhällsdebatten men vi behöver hålla ihop.

CHRISTINA SVEDBERG
ledamot SVFSVENSK
VETERINÄRTIDNING
se sista sidan

Svensktillverkade veterinärprodukter i världsklass

Boule presenterar en ny generation av instrument.
Exigo H400 hematologi och Exigo C200 kemi kompletterar vår breda portfölj med veterinärprodukter
av högsta kvalitet från noggrant utvalda leverantörer.

Exigo H400

Komplett blodstatus från en droppe blod. Underhållsfritt hematologiinstrument med reagensbaserad eosinofilmetod som ger en 4-parts differentiering av de vita blodcellerna. Öppet uppsug 100 µL helblod eller kapillärt 20 µL helblod. Svar inom 1-3 minuter.

Exigo C200

Helautomatiskt kemiinstrument för analys på helblod, serum eller plasma. Rotorer med upp till 14 parametrar. Tillsätt bara prov, lätt och enkel att använda.

QuickVet

Blodgruppering, Fibrinogen, Koagulation.

Lättarbetat instrument med hög kvalitet. Kombo test för PT/aPTT.

g-Pet - Plus

Glukosmätare.

Specifik för hund, katt och häst.

epoc

Blodgas, Elektrolyter, Klinisk kemi.

Handburet analysinstrument för smådjurskliniker och hästpraktiker.

Spotchem EZ

Klinisk Kemi.

Snabb och enkel analys av biokemiska parametrar.

Spotchem EL

Elektrolyter.

Snabb och enkel elektrolytanalys.

 ledare C SVEDBERG

Tillsammans är vi starkare

3

 reportage L KANTE

"Jag kunde knappt skilja en blåmes från en talgoxe"

6

 vetenskap – granskad artikel

Dystoki hos häst – en retrospektiv studie av 65 fall (2009–2015) A SJÖHOLM

11

vilken är din diagnos?

– EKG

17

– Svar

52

månadens epizetel

19

allmänt

FVE bidrar till att lyfta djurskyddsfrågorna i Europa C BERG

22

Välbesökt nordiskt möte i Uppsala om köttkontroll och djurvälstånd

K WENNÄS GUNNARSSON

27

Senaste nytt om ESK-häst och ESK-hund och katt

J BERGHOLM

31

Veterinär ett av två akademiska yrken där kvinnor tjänar mer L KANTE

34

Välbesökt på Hästsektionens Vintermöte

J BERGHOLM

37

Några minuter med

Caroline Bäck och Mojtaba Oghlani ... J BERGHOLM

39

Information om SVFs gruppörsäkringar 2018

A-L FREDRIKSON

41

SVFs praktik- och ansvarsörsäkring

B PETTERSSON OCH M SVEDBERG

43

från sektionerna

Rapport från Normgruppens möte

22 januari 2018 A NORLIN

45

Riktlinje angående amputation

46

 facklig information

Jätteseger för veterinärkåren K GUSTAVSSON

47

 FVF informerar

Glöm inte bort att lämna rätt information

K BERGGREN

49

 noterat

• Nu avbryts snabbspår för djurskötare

20

• "Hjälm på!"

44

• Sveriges fetaste hundar ett viktigt program

44

• Kullabygdens Smådjursklinik går med i Evidensia

48

• Rekordmånga salmonellasmittade katter

58

kongresser & kurser

54

 kåseri

Lyckades med hjärtat i halsgropen

H BJÖRKLUND

57

Pålitlig diagnostik – effektiv behandling

- ☒ Ny Heska Foder Reaktions Test
- ☒ Kolhydratsreaktioner påvisas och elimineras
- ☒ Diskutera dina patienter med oss

Babette Taugbøl
20 års erfarenhet

Karin Andersen
15 års erfarenhet

Kerstin Halberg
10 års erfarenhet

Malin Jonasson
ARTU representant

www.dr baddaky.com

”Jag kunde knappt skilja en blåmes från en talgoxe”

TEXT: LINDA KANTE

För Luleåfödda Maria Olsson var det länge balettdansös som var den stora drömmen. Men vid 18 års ålder tog hon beslutet att inte satsa på dansen. Istället har resan gått via Ottenby Fågelstation på Öland tillbaka till

norra Sverige och Kalix där hon idag jobbar som distriktsveterinär. Dessutom är hon involverad i långdistans draghundstävlingarna Finnmarksløpet och Femundløpet som hålls varje år i Norge.

Maria Olsson med Dallas Seavey och en av hans hundar under veterinärkontroll på checkpoint Kirkenes cirka 70 mil in i Finnmarksløpet.

Foto: José Pedrero

MARIA OLSSON har nyss kommit hem från Finnmarksløpet när Svensk Veterinärtidning får tag på henne. Där har hon spenderat dryga två veckor och intrycken är många.

– Det är svårt att beskriva Finnmarksløpet för dem som inte har upplevt det. Men det är en fantastisk upplevelse att vara med om, säger hon.

Finnmarksløpet är Europas längsta hundspanslopp som hålls varje år i Norge. Maria Olsson såg under 2016 en annons om att chefveterinären för arrangemanget sökte veterinärer att samarbeta med under själva tävlingarna så hon sökte.

– Jag blev antagen och kom med i en härlig grupp bestående av 20 till 30 veterinärer som jobbar på tävlingarna. Detta är numera höjdpunkten på året och nästan all semester från mitt ordinarie jobb läggs på att vara iväg på Finnmarksløpet och Femundløpet, berättar hon.

– Detta har uppslukat mer och mer av min tid och tankeverksamhet och jag har i dagsläget fem egna draghundar av sorten siberian husky i träning. Utöver det har jag även tre hundpensionärer där hemma – förhoppningsvis är det en valpkull på gång just i detta nu. Målet är att träna upp ett åttaspann för att på sikt själv kunna tävla i åttaspannsklassen i medel- och långdistans.

EXTRA SPÄNNANDE I ÅR

I år hade tävlingen förlängts till 120 mil, från den tidigare sträckan på 100. Rutten drogs därför om och denna gång skulle spannen bland annat köra genom Kautokeino, där sträckorna mellan checkpoints är långa – den längsta delsträckan mellan två checkpoints var i år 13,3 mil. Detta gjorde att många förare fick lägga om sin strategi och vila mer ute på spåret och inte bara vid checkpoints.

– Dessutom var det extra spännande i år eftersom en av Alaskas absolut största stjärnor på långdistans, Dallas Seavey, kom med 14 egna hundar från Alaska för att ställa upp i 120-milsklassen. Dallas Seavey har vunnit Iditarod – världens längsta och mest kända hundspanslopp på 180 mil – totalt fem gånger, varav fyra av dessa var i rad. Hans första vinst tog han redan som 25-åring vilket gjorde honom till den yngsta segraren i Iditarods historia, förklarar Maria Olsson.

En annan het kandidat till guldets var den svenska köttbonden Petter Karlsson från Slussfors. Han vann Finnmarksløpet 2016, till stor förtret för norrmännen. 2017 tvingades han dock bryta tävlingen.

– Vilken tävling det blev i år! Det har aldrig

Foto: Privat

varit så spännande på upploppet. Petter ledde tävlingen med cirka två timmar när han hade 20 mil kvar att köra. Efter honom låg norskan Birgitte Næss som i sin tur följdes av Dallas Seavey som trea.

– När det bara var några mil kvar får Petter en tjuvparning i spannet och blir parkerad ute på en sjö. Hundarna har annat i huvudet och tänker mer på fortplantning än på att vilja gå framåt. Loppet är nu kört, tänkte vi alla inklusive Petter själv. Men helt plötsligt börjar Petters GPS-sändare att röra på sig igen.

Maria Olsson jobbade som veterinär under Finnmarksløpet i Norge 2018.

Finnmarksløpet

Finnmarksløpet är ett hundspanslopp som arrangerats i Norge varje år sedan 1981. För varje år som gått har loppet växt och fått mer internationell uppmärksamhet. Finnmarksløpet består av tre lopp: Juniorklassen som kör 250 kilometer med maximalt sex hundar, 500 kilometer som körs med upp till åtta hundar och 1 200 kilometer som körs med maximalt 14 hundar.

Maria Olsson lägger i princip hela sin semester från sitt ordinarie jobb på Finnmarks-løpet och Femundløpet.

Själv jobbade jag på mållinjen och väntade in spannen med stor spänning. Det såg ut som om de körde sida vid sida på GPS-positionerna men sändarna uppdateras lite olika och ingen vet riktigt hur det går där ute i vildmarken. Efter en olidlig väntan kom till slut Petter Karlsson med sina hundar först och kammade hem guld till Sverige. Vilken prestation!

FÅGELSTATION AV EN SLUMP

Maria Olsson föddes i Luleå och bodde där tills hon var sex år gammal. Efter det lämnade familjen Sverige och bosatte sig i Italien och Kanada under de nästkommande sju åren. När de kom tillbaka till Sverige upptäckte den då balettdansande Maria att det var svårt att kombinera balettskola med akademisk undervisning på hemmaplan – något som fungerat fint utomlands.

– Därför lade jag ner dansen; jag upplevde att förutsättningarna för att ha ett bra yrkesliv som dansare var mycket magrare i Sverige.

Istället blev det naturbruksprogrammet på Spånga gymnasium. Och som hon själv beskriver det – av en slump hamnade hon på Ottenby Fågelstation på Öland. Detta skulle dock visa sig ha stor inverkan på hennes liv framöver.

– Jag kunde i princip ingenting om ornitologi, jag kunde knappt skilja en blåmes från en talgoxe. Men fågelstationen tog emot mig med öppna armar och jag fick flytta in i det lilla kollektivet som bestod av alla som jobbade där, berättar Maria Olsson.

– Två veckor efter att jag tagit min studentexamen från naturbruksprogrammet i Spånga flyttade jag ner till Ölands södra udde för att jobba som ringmärkare följt av arbete som guide. Tre år spenderade jag där innan jag började läsa in naturvetenskapligt basår för att sedan hoppa på veterinärstudierna.

Men inte var hon klar med Öland för det. Efter att veterinärexamen var avklarad flyttade hon ”hem” till Öland igen.

– Då började jag jobba på Ölands Veterinärstation i stordjursverksamhet. Och det var samma sak igen – mer erfarna kolleger tog emot mig med öppna armar och lärde mig alla de praktiska och teoretiska färdigheter som skolan inte hunnit med.

INTRODUCERAD FÖR DRAGHUNDAR

Under vintrarna, när det var lugnare med jobb på Öland, passade hon på att åka upp till Kiruna för att jobba med draghundar, något en vän introducerat henne för.

– Det var intensivt med jobb under den perioden och dag som natt var jag i draghundsverksamhet samt i ambulerande veterinärverksamhet som åkte ut till kennlar. Livet i Kiruna blev därför något spartanskt, med boende i ett halvt isolerat garage utan toalett och bara en kokplatta till kök.

– Efter några år av pendlande mellan Kiruna och Öland fick jag till slut en önskan om att bo lite mer permanent. Och även om Öland var ”hem” för mig, så har alltid längtan till Norrbotten varit stark. Jag är en utpräglad naturmänniska och visst är Öland fantastiskt vackert, men det är trots allt inte den vidden av natur som finns här uppe.

– Jag började spana efter jobb och det råkade ligga ute en tjänst på Distriktsveterinärerna i Kalix, vilket kändes som en bra kompromiss. Hyfsat långt uppe i norr, men ändå viss del aktivt jordbruk för att det skulle finnas lantbruksdjur på tidboken.

DET STORA FÅGELÄVENTYRET

För två år sedan damp det ner ett mail i Maria

Olssons inkorg i vilket en veterinärande och fågelskådande Maria efterfrågades. Genast trodde hon att det rörde sig om att en fågel var sjuk och att hennes hjälp behövdes. Men, det visade sig vara ett castingföretag som sökte folk till ett TV-program vid namn Det Stora Fågeläventyret. Programidén var att en erfaren fågelskådare skulle paras ihop med en känd person och att dessa par sedan skulle tävla mot varandra. Programmet sändes på SVT under våren 2017.

– Jag blev satt i team med Anders Bagge och vi tävlade om att bli en av tre finalister som skulle få åka till Peru för att göra upp om vinsten. Och trots att Anders och jag hade våra svårigheter, som främst bestod i skillnader i spänst och snabbhet oss emellan samt att vi ibland hade något skiftande motivation och stamina, så lyckades vi på någon vänster att ta oss till Peru, berättar hon.

– Vi låg ofta sist på tävlingar och hamnade i duell i fler avsnitt, men tack vare Anders superbra närminne och teoretiska inlärningsförmåga slog han ut den ena efter den andra i duellerna. Så det bar iväg på en tiodagars resa till Peru, där vi besökte Anderna i sydväst och Amazonas i nordost. Både inspelningen av programmet i Sverige och finalresan till Peru var en makalös upplevelse som jag sent kommer att glömma. Längre fanns det planer på att det skulle bli en andra säsong, men på grund av att det är valår i år hade SVT varken plats i sin kalender eller budget att kunna genomföra en så stor och dyr produktion en gång till.

VILL HITTA BALANS

Det är inget snack om att Maria Olsson är en person som lockas av äventyr. Själv berättar hon att hon strävar efter att hitta en perfekt balans mellan arbete och fritid. Att viga sitt liv åt att bara jobba är inget hon är intresserad av utan hon tycker det känns som allra bäst när hon kan kombinera en bra arbetsplats med sitt naturintresse.

– Inom kåren har vi ett arbetsmiljöproblem och det är tydligt både i rapporter och bland vänner hur en del blir utbrända. För mig är det viktigt att hitta en bra balans och därför kommer jag aldrig att exempelvis doktorera. Jag värdesätter en arbetsplats där jag framförallt trivs med mina kolleger och arbetsuppgifter, känner att jag är kompetent nog att utföra mitt jobb på ett bra sätt samt kan gå vidareutbildningar inom ramen för min arbetstid, konstaterar hon.

– För mig är min tid med mina hundar ute i naturen det som gör livet värt att leva. Och det är en ohyggligt tidsslukande tillvaro, speciellt mellan augusti och april. Det är säkert många

FOTO: PRIVAT

Maria Olsson tävlade med Anders Bagge i SVT-programmet Det Stora Fågeläventyret som sändes 2017. De båda gick till final i Peru.

som undrar vad som driver en att sent på novembernätterna, när det regnar på tvåren i nollgradigt väder, sätta sig på en halvknagglig fyrhjuling och timme ut och timme in känna sig som en fiskare i Barents hav när man tittar på hundrumpor som springer i skenet av pannlampor. Men tillvaron tillsammans med hundarna, att se hur de utvecklas och hur de gör allt man ber dem om och lite till samt tiden ute i naturen med ens bästa vänner gör det helt klart värt det! ■

Namn: Maria Olsson
Ålder: 33 år
Utbildning: Veterinär vid Köpenhamns Universitet
Yrke: Distriktsveterinär i Kiruna
Intressen: Draghundar
Min utmaning: Jag är ganska organiserad egentligen, men så kommer livet emellan och förstör för mig.

FOTO: JOSÉ PEDRERO

**Effekt mot små blodmaskar
i 2 veckor.**

**90 dagars hämning av
äggutsöndring av små
strongylider.**

**Cydectin® comp vet. har även
effekt mot bandmask.**

VÅRAVMA SKNING

CYDECTIN® VET.

moxidectin

CYDECTIN® COMP VET.

moxidectin, prazikvantel

Cydectin® vet. (moxidectin) oral gel. Receptbelagt. ATCvet-kod: QP54AB02. **Djurslag:** Häst. **Indikationer:** För behandling av infektioner med stora och små strongylider, Parascaris, Oxyuris, Habronema, Trichostrongylus, Strongyloides och Gasterophilus. **Kontraindikationer:** Behandla ej föl under 4 månaders ålder. **Biverkningar:** I mycket sällsynta fall; ataxi, depression, buksmärta, muskeltremor, slapp underläpp och svullen mule. Symtomen försvinner vanligen spontant. **Dräktighet och laktation:** Säkert att använda till dräktiga och lakterande ston. **Dosering och administrering:** 0,4 mg moxidectin/kg kroppsvikt som engångsdos ur doseringssprutan, kalibrerad i 25 kg-steg. En doseringsspruta räcker till 700 kg kroppsvikt. **Karenstider:** Slakt: 32 dygn. (enl. SPC 2013-12-02)

Cydectin® comp vet. (moxidectin och prazikvantel) oral gel. QP54AB52. Receptbelagt. **Djurslag:** Häst. **Indikationer:** för behandling av infektioner med små och stora strongylider, spolmask, Oxyuris, Habronema, Gasterophilus, Strongyloides Trichostrongylus och bandmask. **Kontraindikationer:** Behandla ej föl under 6,5 månads ålder. Hund och katt kan påverkas negativt om de får i sig utspild gel. **Dräktighet och laktation:** Säkert att använda till dräktiga och lakterande ston. **Dosering -och administrering:** 0,4 mg moxidectin/kg kroppsvikt och 2,5 mg prazikvantel/kg kroppsvikt som oral engångsdos ur doseringssprutan, kalibrerad i 25 kg-steg. Behandlade hästar bör hållas på stall i 3 dagar. **Karenstider:** Slakt: 64 dygn. (enl. SPC 2016-07-11)

zoetis

För ytterligare information se FASS.se

Dystoki hos häst – en retrospektiv studie av 65 fall (2009–2015)

INLEDNING

I denna retrospektiva studie beskrivs 65 fall av dystoki som förlöst på Evidensia Specialisthästsjukhuset Helsingborg (EDHS) under åren 2009–2015.

Den vanligaste orsaken till dystoki var fosterfällage med fullgångna foster (55 %). Fosterfällage var också bakomliggande orsak till alla fall av dystoki i samband med tvillingfödslar, abort eller prematura foster, och totalt sett var fällagen orsak till dystokin hos 83 procent av fallen. Nio procent av dystokierna var orsakade av missbildningar.

Den totala överlevnaden för ston var god och 85 procent av stona överlevde till hemgång. Majoriteten av fallen förlöstes med kontrollerad vaginal förlossningshjälp (60 %), följt av kejsarsnitt (28 %) och assisterad förlossningshjälp (9 %). Stonas överlevnad var god oavsett vilken förlossningsmetod som användes.

Överlevnaden för fölen var låg. Endast 20 procent av fölen överlevde förlossningen och 14 procent överlevde till hemgång. Av de föl som hade en teoretisk chans att överleva, baserat på fullgången dräktighetslängd och inga missbildningar, överlevde 23 procent till hemgång. Dystokins duration var signifikant kortare hos de föl som överlevde jämfört med de föl som inte överlevde.

Studien påvisar vikten av ett snabbt och ändamålsenligt arbete vid dystoki hos häst för att optimera fölets chans till överlevnad. Prognosen för stonas överlevnad är god, även vid komplicerade dystokier där det behövs kontrollerad vaginal förlossningshjälp eller kejsarsnitt.

Fler studier behövs om hur dystoki påverkar stoets framtida fertilitet.

En normal förlossning delas in i tre olika stadier. Under första stadiet, öppningsstadiet, sker koordinerade samman-

granskad artikel

dragningar av livmoderns muskulatur. Fostret rättar sig och pressas mot cervix som öppnar sig. Öppningsstadiet varar från ett par minuter till flera timmar (11, 12). Under öppningsstadiet kan stona bli oroliga, svettas och visa lindriga koliksymtom (12). Det andra stadiet, utdrivningsfasen, startar när allanto-chorion rupturerar och fostervätskan avgår. Utdrivningen är en snabb, explosiv händelse där starka muskelkontraktioner från livmoderns glatta muskulatur och bukmuskulaturen pressar fölet genom förlossningskanalen. Inom 5–10 minuter syns den vitaktiga amnion med två framhovar efter varandra, med sulan nedåt, i vulvaöppningen. Inom 20–30 minuter är fölet normalt ute, men hos förstföderskor kan det ta något längre tid (12, 17). Om någon del av utdrivningsstadiet fördröjs indikerar det dystoki. Tredje stadiet är efterbördsstadiet. Efterbörden ska normalt avgå inom tre timmar (11, 12).

Dystoki är ett samlingsnamn för svårigheter som uppstår i samband med förlossningen.

Fosterfällagen är den absolut vanligaste orsaken till dystoki (3, 4, 15, 16, 20,

21). Andra fetala orsaker till dystoki är för stort föl, tvilling, missbildning, abort eller dödfött föl (1, 3, 15, 18, 20). Exempel på maternala orsaker till dystoki är värksvaghet och onormalt bäcken på grund av tidigare skada (1, 15). Incidenten för dystoki har rapporterats till fyra – tio procent (7, 12, 17, 20, 21).

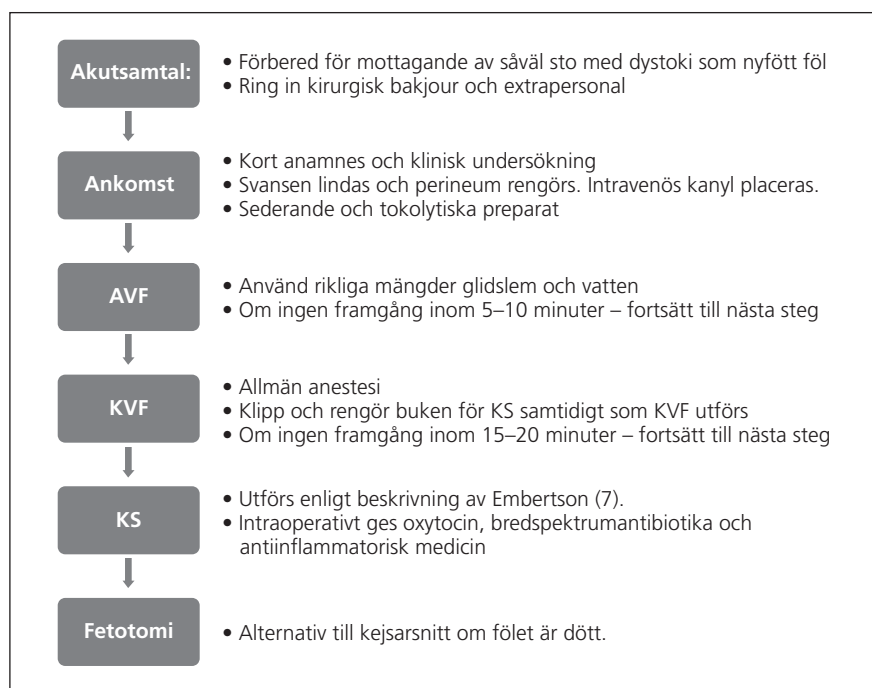
Dystoki hos häst är något av det mest dramatiska vi veterinärer har att hantera. Till skillnad från andra djurslag är tiden mycket knapp hos häst (3, 6, 18, 21, 23). För ett lyckat resultat krävs att stoägaren övervakar fölningen och reagerar omgående om något inte stämmer och att veterinären har en väl fungerande rutin för hanteringen av dystoki.

I Tabell 1 redovisas olika behandlingsstrategier vid dystoki och de förkortningar och benämningar som används i texten.

För att effektivisera och synkronisera arbetslaget finns en rutin för mottagande av ston med dystoki på EDHS (Figur 1). Flödesschemat påminner om vikten att arbeta snabbt och inte fastna på ett behandlingssteg om inte önskvärd framgång nås. Det är enbart riktlinjer och behandlingen anpassas givetvis alltid till det specifika fallet och djurägarens önskemål. Tiden kan till exempel förlängas om fölet är dött.

Tabell 1. SAMMANSTÄLLNING ÖVER BEHANDLINGSSTRATEGIERNA VID DYSTOKI.

AVF	Assisterad vaginal förlossningshjälp Lägerättning och förlossningshjälp utförs på stående häst
KVF	Kontrollerad vaginal förlossningshjälp Lägerättning och förlossningshjälp utförs under allmän anestesi
KS	Kejsarsnitt Laparotomi under allmän anestesi
Fetotomi	Dissektion av dött foster i livmodern Utförs på stående, sederad häst alternativt under allmän anestesi

FIGUR 1. Flödesschemat beskriver kortfattat hur omhändertagande av ston med dystoki hanteras vid EDHS. AVF = assisterad vaginal förlossning, KVF = kontrollerad vaginal förlossning, KS = kejsarsnitt.

totala antalet föl som förlöstes på EDHS var 65.

De fatala komplikationer som noterades hos stona i anslutning till förlossningen var rektumprolaps, fraktur av extremitet i samband med uppvak från allmän anestesi, gastrointestinal ruptur, uterusruptur, bukbräck, livmoderinfektion med sekundärt förlossningsfång, samt inkontinens och urinpooling. För två ston genomfördes KVF utan framgång och stona avlivades av ekonomiska skäl.

Dystokins duration varierade mellan en och 16 timmar. Baserat på fullgången dräktighet (>320 dygn) och icke missbildat foster bör 40/65 (62 %) föl ha haft en teoretisk chans att överleva. Av dessa 40 föl överlevde 12/40 (30 %) föl förlossningen och 9/40 (23 %) föl till hemgång. Uppgift om dystokins duration fanns för 34 av dessa 40 föl och det var en signifikant kortare duration på dystokin för föl som överlevde jämfört med föl som dog (Tabell 3). Ingen skillnad noterades i dystokins duration mellan ston som överlevde och de som inte gjorde det (Tabell 3).

DISKUSSION

Varmblod och halvblod var de rasgrupper som var vanligast i studien. Rasfördelningen i studien är jämförbar med patientpopulationen på djursjukhuset generellt. I äldre litteratur har det indikerats att incidensen för dystoki skulle vara högre hos kallblodshästar, medan detta inte stöds i nyare studier (15, 21). En förklaring till att det i den äldre litteraturen förekom en högre incidens för kallblodshästar kan bero på att den dåtida populationen såg annorlunda ut jämfört med dagens population (15). Stonas ålder varierade mellan tre och 20 år och en tredjedel var förstföderskor, vilket är i linje med tidigare studier (15). Tidigare studier har indikerat att incidensen för dystoki kan vara högre hos unga ston och förstföderskor (15, 20). En teori är att förstföderskornas livmoder inte är fullt utvecklad och inte har möjlighet att expandera i samma omfattning och att bäckenet är trängre (15). En annan spekulativ förklaring till den högre incidensen för dystoki hos förstföderskor är att de har längre och ospecifikare förlossningsförlopp. Det kan

➤ Det finns ett antal större studier där man har tittat på stonas och fölens överlevnad efter dystoki (1, 3, 18, 20, 21, 23). Samtliga studier visar att dystokins duration är en avgörande faktor för framförallt fölens överlevnad. Endast ett fåtal föl överlever när utdrivningsfasen överskrider två timmar (3, 6, 21, 23). Till författarens kännedom finns ingen svensk publicerad studie.

I denna studie beskrivs de fall av dystoki som behandlats vid Evidensia Specialisthästsjukhuset Helsingborg (EDHS) under åren 2009–2015. Syftet med studien var att sammanställa överlevnaden för såväl ston som föl under klinikens lokala förutsättningar, samt redovisa vilken typ av förlossningshjälp som krävdes och utvärdera om dystokins duration påverkade överlevnaden som tidigare beskrivits. Resultaten från studien kan användas för att ge bättre råd kring behandling och prognos i framtiden.

MATERIAL OCH METODER

Alla ston som behandlats för dystoki vid EDHS under tidsperioden 2009–2015 ingick i studien. Stona identifierades genom en sökning i journalsystemet Vetvision för diagnosen dystoki. Inklusions-

kriterier var diagnosen dystoki och att stoet fått förlossningshjälp vid EDHS. Alla journaler utvärderades retrospektivt. För varje patient registrerades information om ras, ålder, tidigare antal fölningar, dräktighetslängd, duration av dystokin, vilken typ av förlossningshjälp som krävts, orsak till dystokin, samt överlevnad för sto och föl såväl vid fölningen som till hemgång.

För en statistisk jämförelse användes Mann Whitney test och för statistisk signifikans sattes $p < 0,05$.

RESULTAT

Under perioden 2009–2015 fick 65 ston förlossningshjälp vid EDHS. Stonas ålder varierade mellan tre och 20 år (medelålder tolv år, standarddeviation $\pm 4,9$ år). Information om ras, tidigare fölningar, dräktighetslängd, dystokins duration, och orsaken till dystokin redovisas i Tabell 2.

I Figur 2 visas vilken typ av förlossningshjälp som krävdes för att förlösa stona samt överlevnaden för åtgärden och till hemgång, för stona respektive fölen. I två fall orsakades dystokin av tvillingfödsel, men i båda fallen var en död tvilling förlöst hemma varför det

Tabell 2. INFORMATION OM RAS, TIDIGARE ANTAL FÖLNINGAR, DRÄKTIGHETSLÄNGD, DYSTOKINS DURATION, OCH ORSAK TILL DYSTOKIN FÖR 65 STON SOM BEHANDLATS VID EDHS. (N=ANTAL STON DÄR INFORMATION FANNNS TILLGÄNGLIG)

		Antal	Procent
Ras (n=65)	Varmblod	25	38
	Halvblod	22	34
	Ponny	6	9
	Islandshäst	5	8
	Kallblod	4	6
	Fullblod	3	5
Tidigare fölningar (n=28)	Förstföderskor	9	32
	Omföderskor	19	68
Dräktighetslängd (n=42)	<300 dygn	7	17
	300–319 dygn	10	24
	320–360 dygn	24	57
	>360 dygn	1	2
Dystokins duration (n=53)	<2 timmar	6	11
	2–4 timmar	13	25
	>4 timmar	34	64
Orsak till dystokin (n=65)	Felläge, fullgångna	36	55
	Felläge, prematura	5	8
	Felläge, kastning	11	17
	Missbildning	6	9
	Tvilling, fullgången	1	2
	Tvilling, prematur	1	2
	Stort föl	1	2
	Bukbräck sto	1	2
	Värksvaghet	1	2

Tabell 3. ÖVERLEVNADE TILL HEMGÅNG HOS FULLGÅNGNA, EJ MISSBILDADE FÖL, DÄR UPPGIFT OM DYSTOKINS DURATION FANNNS, SAMT ÖVERLEVNADE TILL HEMGÅNG FÖR STON DÄR UPPGIFT OM DYSTOKINS DURATION FANNNS.

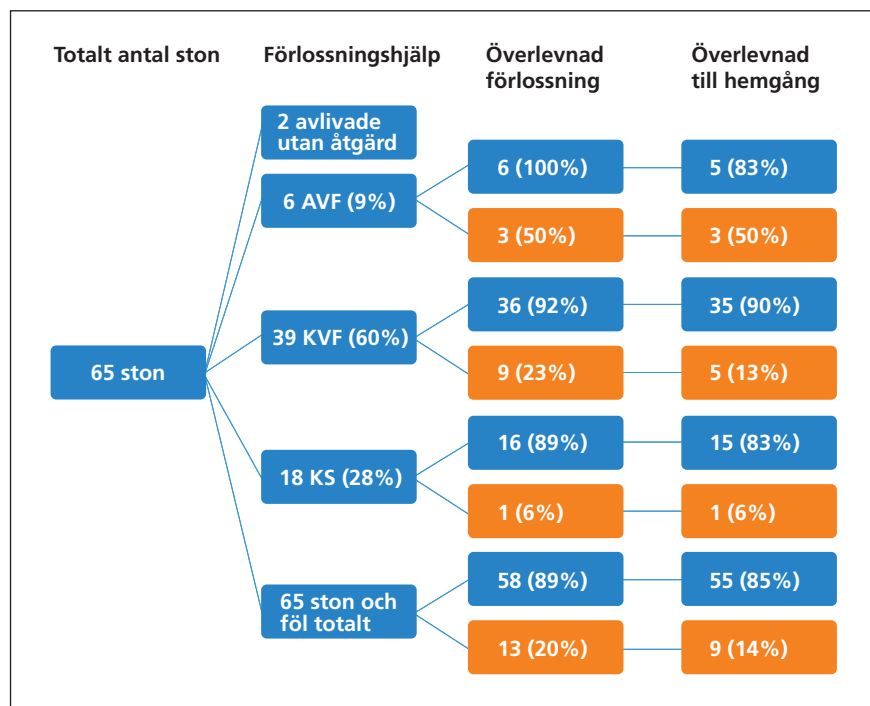
	Antal	Dystokins duration Median, timmar
Föl	34	
Överlevde	7	2*
Dog	27	5
Ston	53	
Överlevde	46	4,5
Dog	7	5

* indikerar statistiskt signifikant skillnad mellan föl som överlevde och föl som dog ($p < 0,05$)

därför vara svårare för djurägaren att förutse när förlossningen startar, vilket har till följd att de inte agerar omgående (12, 17). Även om risken för dystoki inte är större hos äldre omföderskor är risken för komplikationer som bukbräck och urogenitala blödningar större (5,14)

Den vanligaste orsaken till dystoki i studien var fosterfellägen. Fosterfelläge är även i litteraturen rapporterad som den absolut vanligaste orsaken till dystoki (15). Fölens långa hals och extremiteter gör hästen som art predisponerad för fosterfellägen och även mindre avvikelser kan orsaka dystoki (17). Detta i kombination med den snabba förlossningen och kraften i uteruskontraktionerna gör fölningarna så dramatiska. De vanligaste orsakerna är avvikelser i frambenens eller nackens hållning, men även bakdelsbjudning och tvärlägen förekommer (15, 17). Fosterfellägen var också orsak till dystoki i samband med tvillingföds-lar, abort och prematura foster. Ett fullgånget föl hjälper till med lägerättning under öppningsstadiet, men detta sker inte när fölet är dött eller svagt varför risken för fosterfellägen då ökar.

Nio procent av fallen i vår studie var orsakade av missbildningar, vilket också är jämförbart med vad som tidigare rapporterats (15). Fölningar med allvarliga missbildningar som kraftigt kontraherade leder eller missbildning i ryggraden kan vara omöjliga att lösa med hjälp av vaginal förlossningshjälp utan att reproduktionskanalen skadas.

FIGUR 2. Sammanfattning av vilken förlossningshjälp som krävdes för att förlösa 65 ston med dystoki samt överlevnad hos stona (blå rutor) och fölen (röda rutor) vid förlossningen och till hemgång. AVF = assisterad vaginal förlossning, KVF = kontrollerad vaginal förlossning, KS = kejsarsnitt.

FOTO: JENNY ERIKSSON

FIGUR 3. Lägrättning i kastning under narkos, kontrollerad vaginal förlossningshjälp.

➤ Oavsett vilken förlossningsmetod som krävdes var prognosen god för stona. Behandlingen av det enskilda stoet anpassades alltid individuellt, men majoriteten av stona behandlades enligt djursjukhusets rutin vilket innebar att förlossningshjälp utfördes stegvis. Således har de flesta ston som förlöstes via kejsarsnitt genomgått försök med AVF och KVF först.

Endast ett fåtal fall förlöstes med hjälp av AVF, vilket även beskrivs i andra studier (18, 20). En trolig förklaring till detta är att många enklare fall korrigeras i fält. Överlevnaden för stona som förlöstes med AVF var hög med 83 procent som överlevde till hemgång, vilket är jämförbart med Freemans studie där stonas överlevnad efter AVF var 86 procent (18).

En anledning till att tiden för AVF och KVF bör begränsas är tidsfaktorn och kopplingen till fölets överlevnad, men det är också viktigt för att minska skaderisken på reproduktionskanalen. All vaginal manipulation i samband med

allmän anestesi. Eftersom dessa ston i de flesta fall redan vid ankomst är cirkulatoriskt påverkade ökar risken för komplikationer i samband med uppvaket. En fördel med KVF är att man kan utnyttja gravitationen genom att hissa upp stoets bakdel. När uterus fylls med vatten och rikliga mängder glidslem förstöras uterus sin volym och det blir mer plats att korrigera fosterfällaget (se Figur 3).

Den näst vanligaste förlossningsmetoden i studien var kejsarsnitt (28 %). Även här var överlevnaden för stona till hemgång god med 83 procent, vilket är jämförbart med tidigare studier som rapporterat 83–91 procents överlevnad efter kejsarsnitt (1, 3, 18, 20, 24). Även om fölet är dött kan kejsarsnitt vara den bästa behandlingsmetoden för stoet vid dystoki. Det medför minimalt trauma på reproduktionskanalen och därmed minskar risken för komplikationer som kan påverka stoets framtida fertilitet negativt (2, 3, 18). I Freemans studie visades att mortaliteten hos stona var högre efter KVF (29 %) jämfört med

dystoki är mycket påfrestande för stoets slemhinnor. Bakterienivån är hög och risken för trauma och infektion är stor, vilket på sikt kan leda till fibros och adherenser. Detta kan få förödande konsekvenser för stoets avelskarriär (16, 24). En fördel med AVF är att ingen allmän anestesi är nödvändig och därmed blir det mindre påverkan på fostret och riskerna med narkos undviks. Det ger även kortare konvalescens och snabbare återhämtning (18).

Majoriteten av stona i studien förlöstes med hjälp av KVF (60 %) och av dessa överlevde 90 procent till hemgång, vilket är jämförbart med tidigare studier (3, 23, 24). En nackdel med KVF är att stona genomgår en

kejsarsnitt (15 %) (18). En förklaring som nämns är att den vaginala förlossningshjälpen kan ha pågått alltför länge vilket påverkat reproduktionskanalen negativt.

Ett alternativ till kejsarsnitt är fetotomi om fölet är dött. I flera studier har en överlevnad på 70–96 procent hos ston efter fetotomi visats (3, 4, 22, 24). Inga fetotomier utfördes vid EDHS under tiden för studien. I EDHS rutiner ingår inte fetotomi som förstahandsval, vilket beror på att klinikens medarbetare har mer kunskap och erfarenhet av KVF och kejsarsnitt. I de studier som visat goda resultat utfördes ingreppen av veterinärer med mycket erfarenhet av fetotomi (4, 22). I Byrons studie visades att stonas överlevande efter fetotomi var lägre än efter KVF eller kejsarsnitt, vilket författarna kommenterade med att det kunde bero på urvalskriterier och erfarenhet (3). Precis som vid all vaginal manipulation i samband med AVF och KVF är risken för skador på reproduktionskanalen betydlig efter fetotomi, vilket kan ha negativ inverkan på stoets avelskarriär (3, 18).

I studien överlevde totalt 89 procent av stona förlossningen och 85 procent överlevde till hemgång, vilket stämmer väl överens med tidigare studier som rapporterat överlevnad för stona på 77–91 procent (1, 3, 23, 24).

Några ston avlivades i tidigt skede, antingen på grund av ekonomiska skäl, eller på grund av allvarliga komplikationer redan innan förlossningen var klar. Två ston hade allvarlig rektumprolaps vid ankomst. Rektumprolaps kan uppstå efter en längre tids krystande. Prognosen beror på omfattningen av tarmframfallet och skadorna av de kringliggande kärlerna (11). I båda fallen bedömdes skadorna som omfattande och fostren var döda varför stona avlivades.

En allvarlig komplikation som kan uppstå efter en allmän anestesi är fraktur av extremitet, och ett sto i studien avlivades på grund av tibiafraktur efter KVF. Ston har en ökad risk för frakturer i samband med fölningen på grund av muskelsvaghet och nedsatt täthet i skelettet (2, 24). För att försöka minska risken för fraktur i uppvaket används oftast assisterat uppvak efter narkos (se Figur 4).

En annan typ av komplikationer i sam-

FOTO: JENNY ERIKSSON

FIGUR 4. Sto efter narkos inför ett assisterat uppvak.

band med dystoki är invärtes trauma. Ett sto avlivades på grund av tarmruptur som noterades vid kejsarsnitt och ett sto avlivades på grund av livmoderuptur. Kolik är relativt vanligt hos ston precis i samband med fölningen. Specifikt har grovtarmsomvridning, grovtarms- eller blindtarmsförstopplingar ofta beskrivits, men det finns många fler orsaker till gastrointestinal kolik i samband med fölning (5, 16). Gastrointestinal ruptur kan också bero på direkt trauma från fostrets extremiteter i samband med de kraftiga kontraktionerna. Förutom ruptur av tarm kan detta leda till skador på kröset och dess blodkärl, vilket leder till ischemiska skador på det drabbade tarmavsnittet och ofta mer smygande, allvarlig kolik efter fölningen (16). Uterusruptur är en komplikation som ofta är associerad med dystoki, men ses även efter synbart normala fölningar. Om traumat involverar större blodkärl kan det snabbt leda till hemorragisk chock och död, i andra fall är förloppet mer smygande, men ofta fatalt (10). Stoet i studien som avlivades på grund av uterusruptur blev kraftigt allmänpåverkat strax efter genomförd AVE.

Bukbräck hos högdräktiga ston är relativt ovanligt, men på djursjukhuset behandlas årligen ett fåtal patienter. Det är vanligare hos äldre ston som haft många föl. Bukbräck kan bero på ruptur av senan som fäster bukmuskulaturen

till bäckenet, eller på själva bukmuskulaturen. Det är extremt smärtsamt för stoet och i många fall måste dräktigheten avbrytas i förtid. Vid fölning behöver stona ofta förlossningshjälp eftersom den skadade bukmuskulaturen inte kan understödja utdrivningsfasen (15). I studien ingick ett sto med bukbräck. I detta fall var det beslutat att kejsarsnittet var terminalt för stoet eftersom prognosen för henne var dålig, medan fölet gick att rädda.

Risken för såväl kvarbliven efterbörd som livmoderinflammation (endometrit/metrit) är större efter dystoki. Incidensen för kvarbliven efterbörd varierar mellan två och elva procent och är högre efter dystoki än efter normal fölning (1, 16, 25). Den ökade risken för livmoderinflammation beror dels på kontamination och skador i samband med fosterförlägen och vaginal manipulation och dels på en komplikation till kvarbliven efterbörd (5, 16). Livmoderinflammation (endometrit/metrit) är potentiellt mycket allvarlig eftersom det ofta orsakar kraftig systemisk inflammation och risken för förlossningsfång är påtaglig. Ett sto i studien fick avlivas på grund av metrit och kraftig förlossningsfång.

En annan förlossningskomplikation som noterades i studien var inkontinens samt urinpooling i vagina och uterus. Urovagina ses främst hos multipara ston och beror oftast på konformationsstör-

ning, men det kan även uppstå vid trauma på grund av dystoki eller vaginal förlossningshjälp (26). Det senare var sannolikt orsaken till komplikationen för detta fall i studien eftersom det var längre duration av dystokin och omfattande manipulation innan remiss.

I denna studie överlevde endast 20 % av fölen förlossningen och 14 % till hemgång. Eftersom alla fall av dystoki inkluderades fanns i många fall inte ens en teoretisk möjlighet att få ut ett levande foster (19). För de föl som hade möjlighet att överleva baserat på fullgången dräktighet och icke missbildat foster överlevde 23 procent till hemgång. Fölens låga överlevnad är jämförbar med tidigare studier där överlevnadsfrekvensen rapporterats till mellan fem och 35 procent (1, 3, 18, 23). Gemensamt för fölen som överlevde till hemgång var att de kom igång ganska snabbt efter förlossningen och inte krävde mycket intensivvård. För de föl som hade en teoretisk chans att överleva såg vi en statistiskt signifikant kortare duration av dystokin för de föl som överlevde jämfört med dem som inte överlevde. Att tiden är en avgörande faktor för fölets överlevnad är väl beskrivet sedan tidigare. I en studie visades att 80 procent av fölen redan var döda vid ankomst till djursjukhuset (24). Norton och Dallap beskrev att för varje tio minuters fördröjning ökade risken med tio procent att fölet var dött vid födseln och med 16 procent att fölet inte överlevde till hemgång (23). Även Embertson beskriver att det är ovanligt med levande föl när tiden överskrider 60–90 minuter (7). Som en generell regel brukar det anges att när utdrivningsstadiet pågår mer än två timmar är prognosen för fölet mycket dålig (3, 7, 18, 21, 23). Det är värt att notera att ett föl i vår studie överlevde trots att dystokins duration var 5 timmar vid ankomst.

Fölens höga dödlighet i samband med dystoki förklaras till största delen med fetal hypoxi och dess komplikationer (1, 3, 18, 23, 24). Bristande övervakning, försök till förlossningshjälp i fält och lång transporttid är faktorer som bidrar till den höga dödligheten för dessa föl (3, 18). Sverige är stort till ytan med få djursjukhus, varför transportsträckan kan bli väldigt lång. Förlossningshjälp i ►

- fält är självklart en fördel om det lyckas, men i de fall det inte lyckas, blir prognosen för fölet sannolikt sämre än om inga försök hade gjorts. Dels på grund av tiden, men även på grund av att manipulationen ökar risken för placentaavlossning, vilket orsakar syrebrist för fostret (13, 16, 20).

Sammantaget har vi på EDHS en hög överlevnad till hemgång för de ston som behandlas för dystoki. Överlevnaden för fölen är däremot låg och studien konfirmerar vikten av ett snabbt, effektivt, målinriktat agerande. Det vore intressant att göra en längre tids uppföljning för ston som behandlats för dystoki med avseende på framtida fertilitet.

SUMMARY

Equine dystocia, a retrospective study of 65 cases (2009–2015)

This retrospective study describes 65 cases of dystocia treated at Evidensia Animal Hospital Helsingborg Equine Specialist, a Swedish referral hospital, between 2009 and 2015.

The most common cause of dystocia was fetal malposition in full term foals (55%). Furthermore, in all cases with twins, abortions and prematurity, fetal malposition was also the cause of dystocia, and in total fetal malposition was the cause of dystocia in 83% of the cases. Nine percent of the dystocias were caused by malformations.

Overall outcome for mares was good with 85%, survival to discharge. Controlled vaginal delivery was the procedure that resulted in parturition in most mares (60%), followed by caesarean section (28%) and assisted vaginal delivery (9%). Mare survival was good independently on procedure performed.

Survival of foals was poor with 20% of foals surviving parturition and 14% surviving to discharge. Of the foals that had a theoretical chance of survival based on full term pregnancy and no malformation, survival to discharge was 23%. The duration of dystocia was significantly lower in foals that survived compared to foals that did not survive.

This study emphasizes the need for rapid intervention in order to maximize the foal's chance for survival. Prognosis for life is good for mares even in cases of complicated dystocia requiring assisted

vaginal delivery or caesarean section. Studies investigating the effect of dystocia on future reproductive health are warranted.

Referenser

1. Abernathy-Young KK, LeBlanc MM, Embertson RM, Pierce SW & Stromberg AJ. Survival rates of mares and foals and postoperative complications and fertility of mares after cesarean section, 95 cases (1986–2000). *J Am Vet Med Assoc*, 2012, 241, 7, 927–934.
2. Bidwell LA. Anesthesia for dystocia and anesthesia of the equine neonate. *Vet Clin North Am Equine Pract*, 2013, 29, 1, 215–222.
3. Byron CR, Embertson RM, Bernard WV, Hance SR, Bramlage LR & Hopper SA. Dystocia in a referral hospital setting, approach and results. *Equine Vet J*, 2003, 35, 1, 82–85.
4. Carluccio A, Contri A, Tosi U, De Amicis I & De Fanti C. Survival rate and short-term fertility rate associated with the use of fetotomy for resolution of dystocia in mares, 72 cases (1991–2005). *J Am Vet Med Assoc*, 2007, 230, 10, 1502–1505.
5. Dolente BA, Sullivan EK, Boston R & Johnston JK. Mares admitted to a referral hospital for postpartum emergencies: 163 cases (1992–2002). *J Vet Emerg Crit Care*, 2005, 15, 3, 193–200.
6. Embertson RM. Dystocia and caesarean sections, the importance of duration and good judgement. *Equine Vet J*, 1999, 31, 3, 179–180.
7. Embertson RM. Indications and surgical techniques for caesarean section in the mare. *Equine Vet Educ*, 2010, 10, 14, S5, 60–64.
8. Embertson RM. Uterus and Ovaries. In: Auer JA & Stick JA, eds. *Equine Surgery*, 4th ed. St Louis, Missouri, Elsevier Saunders, 2012, 889–891.
9. Frazer GS. Fetotomy technique in the mare. *Equine Vet Educ*, 2001, 13, 3, 151–159.
10. Frazer GS. Postpartum complications in the mare. Part 1: Conditions affecting the uterus. *Equine Vet Educ*, 2010, 14, S5, 41–49.
11. Frazer GS. Postpartum complications in the mare. Part 2: Fetal membrane retention and conditions of the gastrointestinal tract, bladder and vagina. *Equine Vet Educ*, 2010, 14, S5, 50–59.
12. Frazer GS. Dystocia management. In: McKinnon AO, Squires EL, Vaala WE & Varner DD, eds. *Equine Reproduction*, 2th ed. Chichester, West Sussex, John Wiley & Sons, 2011, 2480–2481.
13. Frazer GS. Dystocia management. In: McKinnon AO, Squires EL, Vaala WE & Varner DD, eds. *Equine Reproduction*, 2th ed. Chichester, West Sussex, John Wiley & Sons, 2011, 2482–2483.
14. Frazer GS, Embertson R & Perkins NR. Complications of late gestation in the mare. *Equine Vet Educ*, 1997, 9, 6, 306–311.
15. Frazer GS, Perkins NR, Blanchard TL, Orsini J & Threlfall WR. Prevalence of fetal maldispositions in equine referral hospital dystocias. *Equine Vet J*, 1997, 29, 2, 111–116.
16. Frazer GS, Perkins NR & Embertson RM. Correction of equine dystocia. *Equine Vet Educ*, 2002, 14, S5, 27–32.
17. Frazer GS, Perkins NR & Embertson RM. Normal parturition and evaluation of the mare in dystocia. *Equine Vet Educ*, 2010, 14, S5, 22–26.
18. Freeman DE, Hungerford LL, Schaeffer D, Lock TF, Sertich PL, Baker GJ, et al. Caesarean section and other methods for assisted delivery, comparison of effects on mare mortality and complications. *Equine Vet J*, 1999, 31, 3, 203–207.
19. Knottenbelt DC, Holdstock N & Madigan JE. Neonatal syndromes. In: *Equine Neonatal Medicine and Surgery*. 2004, 155–156.
20. Maaskant A, De Bruijn CM, Schutrups AH & Stout TAE. Dystocia in Friesian mares, prevalence, causes and outcome following caesarean section. *Equine Vet Educ*, 2010, 22, 4, 190–195.
21. McCue PM & Ferris RA. Parturition, dystocia and foal survival, a retrospective study of 1047 births. *Equine Vet J*, 2012, 44, s41, 22–25.
22. Nimmo MR, Slone DE, Hughes FE, Lynch TM & Clark CK. Fertility and complications after fetotomy in 20 brood mares (2001–2006). *Vet Surg*, 2007, 36, 8, 771–774.
23. Norton JL, Dallap BL, Johnston JK, Palmer JE, Sertich PL, Boston R, et al. Retrospective study of dystocia in mares at a referral hospital. *Equine Vet J*, 2007, 39, 1, 37–41.
24. Rioja E, Cernicchiaro N, Costa MC & Valverde A. Perioperative risk factors for mortality and length of hospitalization in mares with dystocia undergoing general anesthesia, a retrospective study. *Can Vet J*, 2012, 53, 5, 502–510.
25. Threlfall WR. Retained fetal membranes. In: McKinnon AO, Squires EL, Vaala WE & Varner DD, eds. *Equine Reproduction*, 2nd ed. Chichester, West Sussex, John Wiley & Sons, 2011, 2520–2521.
26. Woodie JB. Vulva, vestibule, vagina and cervix. In: Auer JA & Stick JA, eds. *Equine surgery*, 4th ed. St Louis, Missouri, Elsevier Saunders AO, Squires EL, 2012, 871–875.

*ANNA SJÖHOLM, leg veterinär, klinikveterinär, Evidensia Specialisthästsjukhuset Helsingborg, Bergavägen 3, 254 66 Helsingborg
E-mail: Anna.Sjoholm@evidensia.se.

Vilken är din diagnos? – EKG

EKG-registreringar analyserades hos en tolvårig labradorhane som varit tröttare under en tid. Fallet är insänt av en veterinär vid AniCura Djursjukhuset Albano. Svaret är skrivet av Anna Tidholm, AniCura Djursjukhuset Albano.

Labrador, hane, tolv år

ANAMNES: Hunden har varit tröttare en tid och är ovillig att gå längre sträckor. Äter och dricker normalt.

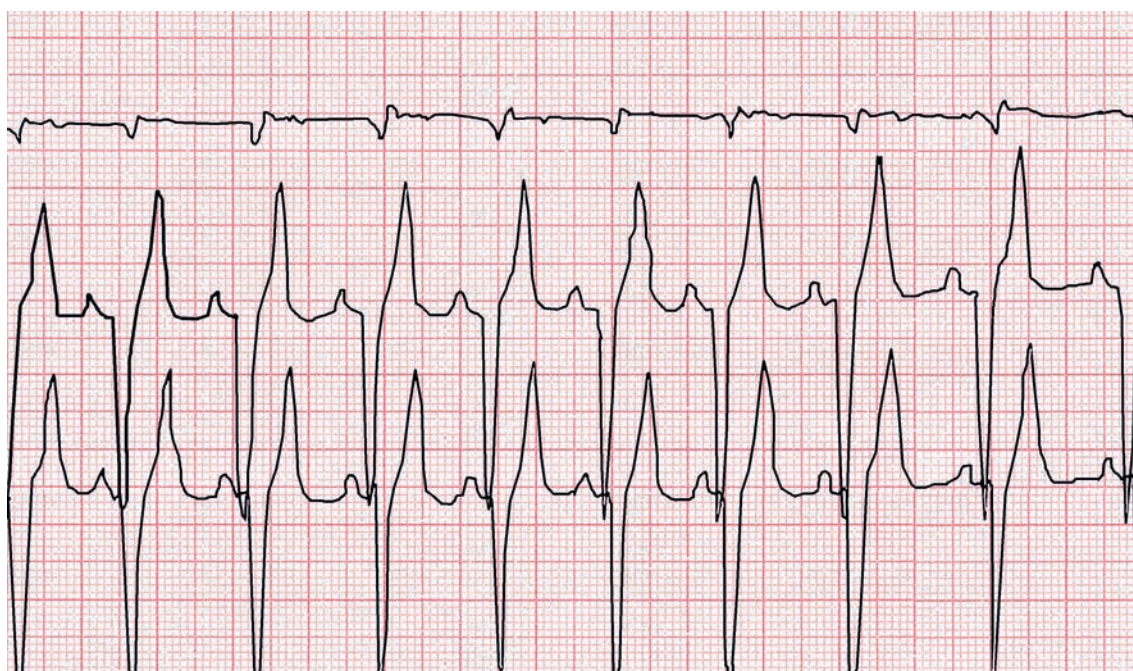
STATUS: En äldre hund som reser sig med svårighet och går långsamt, något muskelfattig, lindrigt systo-

liskt blåsljud hörs vid auskultation, hjärtfrekvens cirka 120/minut regelbunden rytm, inga övriga avvikelser.

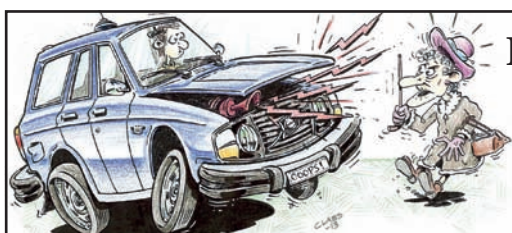
EKOKARDIOGRAFI: Lindrig degeneration av mitralisklaffarna med ett lindrigt läckage under systole, ingen hjärtförstoring och klassificeras enligt ACVIM som B1. Normala inflöden över mitralisklaffarna och normala utflöden över aorta och arteria pulmonalis.

EKG: se Figur 1

SVAR SE SIDAN 52

FIGUR 1. EKG, pappershastighet 50 mm/s, 1 cm = 1 mV.

KÅSÖRER SÖKES

Veterinärtidningens kåserier är uppskattade inslag för många läsare. Redaktionen behöver dock ständigt nya texter från såväl äldre som yngre veterinärer. Alla har upplevt något utöver det vanliga, som kan sprida glädje bland kollegerna. Tänk på att önskat antal tecken inklusive blanksteg är 2 500–3 000. Sätt det på pränt och hör av er!

SVT-redaktionen

Blaze vet. 7,5 mg/ml, pour-on, suspension.
Medel mot ektoparasiter hos nöt och får.
För utvärtes bruk. Receptbelagt läkemedel.
Datum för senaste översyn av prod.resumé:
2015-02-04. För mer info: www.fass.se.

BLAZE VET.

Deltametrin ^R
7,5 mg/ml pour-on, suspension

EKTOPARASITMEDEL FÖR NÖTKREATUR OCH FÅR

DAGS ATT SLÄPPA LOSS!

- Effekt mot flugor i upp till 10 veckor hos nötkreatur = sparar både tid och arbetskostnader under betesperioden
- Noll dagars mjölkarens hos nötkreatur
- Kan även användas till dräktiga och lakterande djur

NÖTKREATUR

Stickflugor
Husflugor
Lusflugor
Sugande löss
Bitande löss

FÅR

Sugande löss
Bitande löss
Stora fårlusen

MSD
Animal Health

En örn i Blekinge visade sig ha en ny typ av fågelinfluensa som inte påvisats i Sverige tidigare. Texten är sammanställd av Sofia Wessman, Jordbruksverket.

Ett fall av fågelinfluensa har upptäckts i Blekinge. Det är en skadad havsörn som dött hos viltrehabiliterare. Efter analys på Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) visade den sig ha fågelinfluensa av typen H5N6. Denna typ av virus har inte påvisats i Sverige tidigare, men har rapporterats från några länder i Europa under vintern. Viruset har inte visat sig utgöra risk för människor till skillnad från det H5N6-virus som cirkulerar i Asien.

Detta är det första fallet av H5N6 i Sverige. Viruset har cirkulerat i Europa, och förutom på vilda fåglar har även några utbrott på tamfågel, inklusive enstaka kommersiella fjäderfäbesättningar, förekommit. För att undvika spridning till fjäderfä är det viktigt att fjäderfäproducenter och hobbyfågelägare har goda smittskyddsrutiner och i möjligaste mån förhindrar kontakter mellan tam- och vildfågel.

Viruset är nära besläktat med H5N8 som cirkulerade bland vilda fåglar i Sverige under 2016 och 2017, och då även orsakade utbrott hos fjäderfä. Medan H5N8 fick en massiv spridning i stora delar av Europa har H5N6 inte alls rapporterats i samma omfattning och inte heller förknippats med samma dödlighet.

FINNS NATURLIGT BLAND VILDA FÅGLAR

Fågelinfluensa finns i många varianter och är mycket smittsam mellan fåglar. Mildare varianter av viruset finns naturligt bland vilda fåglar, framför allt hos sjöfågel. Skyddsnivå 1 gäller i Sverige vilket innebär att fjäderfä får gå ut, men att foder och vatten ska ges under tak eller under ett skydd utomhus.

FALL AV FÅGELINFLUENSAN I HOBBYBESÄTTNING

Fågelinfluensa av typen H5N6 konstaterades även i en mindre hobbybesättning i Östhammar

Foto: J. MATTSSON, SVA.

Den skadade havsörnen togs om hand men dog hos viltrehabiliterare.

i Uppsala län några veckor efter fallet med havsörnen. Det är första gången virus av den typen upptäckts på tamfågel i Sverige.

Det är viktigt att ha goda skötselrutiner och att i möjligaste mån förhindra direkt och indirekt kontakt med vilda fåglar. Var observant på om fjäderfån visar ökad dödlighet, förändringar i foder och vattenkonsumtion, sänkning i äggproduktion eller nedsatt allmäntillstånd. ■

■ ■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■ ■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, dvs utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

noterat

Nu avbryts snabbspår för djurskötare

■ ■ Hösten 2016 enades arbetsgivarorganisationen SLA tillsammans med Sveriges Veterinärförbund och Kommunal om ett snabbspår för nyanlända som har utbildning och erfarenhet av djursjukvård. Och trots att det råder en brist på djurskötare avbryter SLA nu arbetet, det rapporterar Sveriges Radio.

Arbetsförmedlingen har hanterat rekryteringen och Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, har ansvarat för utbildningen. Första klassen med 18 personer började januari 2017. Alla har genomfört hela utbildningen, och många av dem har nu gått vidare till ett arbete i branschen.

– Det som vi har gjort hittills har varit väldigt framgångsrikt sett till att deltagare har kommit i arbete, säger Jonas Peterson, samordnare för snabbspåret på Arbetsförmedlingen till SR.

Men nu blir det alltså ingen ny klass till hösten. Sveriges lantbruksuniversitet har inte de personalresurser som krävs för snabbspåret.

– Om man driver en uppdragsutbildning får det inte gå ut över de ordinarie programmen. Det hade varit jätteroligt om man kunde göra allt samtidigt, men det finns ett begränsat antal personer som kan jobba med den här utbildningen, säger Margareta Stigson på SLU till SR.

Jonas Peterson på Arbetsförmedlingen säger till SR att han hoppas att parterna kan komma fram till en lösning och därefter starta upp snabbspåret igen. ■

Nyhet

PENETHAONE®
bensylpenicillinester mot mastit

60
timmars
mjölk-
karens

6 ml per 100 kg kroppsvikt
en gång dagligen
i 3 till 4 dagar

“Lite enklare - helt enkelt”

ATC VET-KOD QJ01CE90 RECEPTBELAGT GODKÄND SPC 2015-12-14

Marknadsförs av
Nordvacc Läkemedel AB
Box 112, 129 22 Hägersten
Tel. 08-449 46 50
vet@nordvacc.se
www.nordvacc.se

NYHET!

2 nya indikationer:

DEMODEX

ÖRONSKABB

SKYDDAR ÄVEN MOT:

Fästingar

Loppor

Rävs-kabb

**TUGGTABLETT MED
LEVERSMÅK!**

Simparica® (sarolaner) tuggtablett, medel mot ektoparasiter för systemiskt bruk. Rx. **Indikationer:** För behandling mot fästingar, loppor, rävs-kabb, örons-kabb och demodex hos hund. Rx. **Särskilda varningar:** Parasiterna måste börja äta på värdjuret för att exponeras för sarolaner, därför kan risken för överföring av smittsamma parasitsjukdomar inte uteslutas. **Särskilda försiktighetsåtgärder vid användning:** Valpar yngre än 8 veckor och/eller hundar som väger mindre än 1,3 kg behandlas i enlighet med ansvarig veterinärs nytta/riskbedömning. **Biverkningar:** Milda övergående gastrointestinala biverkningar och övergående neurologiska störningar har observerats i mycket sällsynta fall. **Användning under dräktighet och laktation:** Säkerheten av detta veterinärmedicinska läkemedel har inte fastställts under dräktighet och laktation, använd endast i enlighet med ansvarig veterinärs nytta/riskbedömning. **Förpackningar:** Varje förpackning innehåller 3 tuggtabletter om 5 mg, 10 mg, 20 mg, 40 mg, 80 mg eller 120 mg. Senaste översyn av produktresumé: 2017-10-10. För mer information se www.fass.se.

zoetis

FVE bidrar till att lyfta djurskyddsfrågorna i Europa

Det finns givetvis många sätt att som veterinär arbeta för att förbättra djurhållningen både i Sverige och i andra länder. I praktiken är detta något som indirekt ingår i många kollegers arbete, men det finns också mer specifika möjligheter för engagemang på den europeiska nivån, bland annat via FVE, den europeiska veterinärfederationen, som är en sammanslutning av de olika veterinärförbunden runt om i Europa. I artikeln nedan berättas lite om hur FVE arbetar med djurskydd och vilka frågor man hittills har fokuserat på.

CHARLOTTE BERG, leg veterinär, professor*

Foto: Privat

Arbetsgruppen samlad på FVEs kontor i Bryssel för något år sedan. Längst till vänster står gruppens sekreterare, Nancy de Briyne, som arbetar på FVE-kontoret och har ett fantastiskt kontaktnät bland beslutsfattare och veterinärer världen över. Trea från höger ses Denis Simonin från EU-kommissionen, som gästade detta arbetsgruppsmöte.

FVE OCH DJURSKYDDSFÖRÅGORN

De flesta av Svensk Veterinärtidnings läsare har nog genom åren sett ett antal reportage som berört FVE, Federation of Veterinarians of Europe, här i tid-

ningen. Det rör sig då ofta om sammanfattningar från generalförsamlingen, det vill säga de beslutande mötena, men FVE är ju mycket mer än så. FVE arbetar med alla tänkbara veterinära områ-

den, från vidareutbildningsfrågor till antibiotikaresistens, och Sverige har haft en lång tradition av att aktivt driva frågor inom FVE. Organisationen har rent allmänt strävat efter att påverka besluts-

processer även på hög nivå, inte minst inom EU, vad gäller den veterinära professionens kompetens och uppgifter i samhället.

FVEs aktiviteter vad gäller veterinärt djurskyddsarbete har varierat en del över åren, men 2014 beslutade man att tillätta en formell arbetsgrupp på djurskyddsområdet med syfte att få ett mer aktivt veterinärt arbete på området och säkerställa att veterinärkåren tar ledningen i djurskyddsfrågor. Detta gjordes tillsammans med sektionen för kliniskt verksamma kolleger (UEVP), och totalt består gruppen av nio veterinärer från olika medlemsländer, och då handlar det om veterinärer med både intresse och kompetens inom djurskydds- och djurvälståndsområdet. Ledamöterna sitter på tvåårsmandat, och gruppen har också möjlighet att adjungera ytterligare kolleger för specifika frågor, när så behövs. De första fyra åren har gruppen haft en svensk ordförande, nämligen undertecknad, men efter två mandatperioder är det nu dags för byte på den positionen under den kommande hösten, och det återstår att se vem som då får äran att ta över denna skuta.

Foto: Lotta Berg

En viktig del i FVEs arbete på djurskyddssidan handlar om kontakter med EU-kommissionen och EU-parlamentet.

DJURSKYDDSARBETSGRUPPENS UPPDRAG

Djurskyddsarbetsgruppen, vanligen refererad till som AWWG, Animal Welfare Working Group, kan i viss mån själv

välja vilka frågor man vill lyfta, men ska också fånga upp och utreda olika djurskyddsfrågor som FVEs generalförsamling eller de olika sektionerna anser behöver belysas. Dessutom ska arbets- ➤

Foto: Nancy de Bryne

Djurskyddsarbetsgruppens ordförande Lotta Berg presenterar gruppens arbete med frågan kring vilda djur på cirkus för FVEs generalförsamling.

- gruppen bevaka vad som händer på djurskyddsområdet generellt i Europa, och då inte minst diskussioner och lagstiftningsförslag på EU-nivå. Beslutande i policyfrågor av detta slag är FVE centralt, vilket innebär att arbetsgruppen kan ta fram förslag på ståndpunkter, men dessa ska sedan först gå på en typ av remissförfarande till berörda sektioner inom FVE, och sedan godkännas av styrelsen (Board of Directors). Djurskyddsarbetsgruppen träffas fysiskt två gånger per år, och därtill hålls ett antal telefonmöten, och givetvis tät kontakt där olika texter bearbetas och diskuteras via e-post. Dessutom brukar någon från arbetsgruppen medverka vid FVEs gene-

ralförsamling och där redogöra för pågående arbete.

I många fall utmynnar gruppens arbete i något som benämns "position papers", alltså en text som sammanfattar FVEs uppfattning i en given fråga. Man strävar efter att hålla dessa texter tämligen kortfattade, med bakgrund, problembeskrivning eller syfte, och ett antal punkter där slutsatser, ståndpunkter och framtida åtgärdsbehov identifieras, vilket innebär att flertalet av dessa texter bara omfattar en till två A4-sidor. Allt material tas fram på engelska, som är arbetspråket inom gruppen. När dessa ståndpunkter väl är godkända av FVE centralt så publiceras de på organisationens webb-

plats (<http://www.fve.org/>, gå till "news and publications", "position papers" och "animal welfare"). De skickas i vissa fall även ut till berörda. I vissa fall är det också aktuellt att ta fram specifikt informationsmaterial till utvalda målgrupper. Ibland är målgruppen för en samling ståndpunkter egentligen bara den egna yrkeskåren, men i andra sammanhang är målgruppen huvudsakligen icke-veterinär. I de allra flesta fall riktar sig dokumenten mot olika EU-institutioner och även olika branscher på djursidan, och då kan det handla både om lantbrukets djur och sällskapsdjur, och ibland även andra kategorier.

ANDRA AKTIVITETER

Arbetsgruppen sitter dock inte bara och skriver förslag till vilken policy FVE ska ha i olika djurskyddsfrågor, utan tar också aktiv kontakt med olika aktörer inom djurskyddsområdet. Det kan vara tjänstemän på EU-kommissionen, företrädare för andra veterinära specialiteter/grupper inom FVE, och så vidare, och syftet med att bjuda in dessa personer till något av arbetsgruppens möten är givetvis att samla information men också att sprida kunskap om FVEs djurskyddsarbete på olika sätt.

Arbetsgruppen har också varit engagerad i olika typer av enkäter eller informationsinsamlingar, för att kartlägga dagsläget i olika djurskyddsrelaterade frågor. I de fall där bakgrunden är oklar är det ju viktigt att först ta fram så mycket fakta som möjligt, för att kunna komma till kloka och realistiska slutsatser i arbetet. Exempelvis har FVE tillsammans med sina medlemsförbund samt EU-kommissionen genomfört enkäter gällande griskastrationer och om svanskupering i relation till användning av halm eller andra material för att böka

PRESENTERA FORSKNINGRESULTAT – ABSTRACTS

Veterinärkongressen 2018

9–10 november
Sveriges lantbruksuniversitet
Ultuna, Uppsala

ABSTRACTS

Inbjudan att insända forskningssammandrag

Veterinärer och forskare inom veterinärmedicin inbjuds härmed av SVS sektioner att lämna in sammandrag av forskningsresultat (abstract) till Veterinärkongressen 9–10 november 2018. Bidragen kommer att granskas av en vetenskaplig kommitté och författarna meddelas under juni månad om bidragen är accepterade för muntlig eller posterpresentation. Muntliga presentationer föredras inom respektive sektionens program, bedöms av respektive sektionsstyrelse och den bästa inom varje sektion prisbelönas.

Postrar kommer att presenteras under en sektionsgemensam utökad postersession med möjlighet till ultrakort muntlig presentation (så kallad posterpitches). Bästa poster av dessa utses genom omröstning och prisbelönas.

Sammandraget kan skrivas på svenska eller engelska och får vara max 350 ord exklusive författarnamn och rubriker. Bidrag accepterade för muntlig presentation publiceras i kompendiet i föreliggande form.

Maila ditt bidrag senast 1 juni till Vasso Norlund (vasso.norlund@svf.se) och ange vilken sektion som är du anser är relevant för ditt bidrag (<http://svf.se/sv/Sallskapet/>). Följ författarinstruktionen (<http://svf.se/sv/Sallskapet/Veterinarkongressen/>). Ange även om du föredrar att presentera ditt forskningssammandrag muntligt eller som poster.

Bidrag som väljs ut till muntlig presentation erhåller 50 % rabatt på kongressavgiften. Rabatten kan inte kombineras med andra erbjudanden och gäller inte bidrag som väljs ut för enbart posterpresentation.

Sugen på nytt jobb?

På veterinärförbundets hemsida www.svf.se hittar du såväl fasta tjänster som kortare vikariat under rubriken "Jobbtorget".

Gå dit och titta redan idag!

och rota kring i för grisar. Vidare har man med hjälp av särskilt tillfrågade experter försökt skaffa sig en överblick över hur den europeiska kaninuppfödningen går till, i samband med att den frågan varit uppe för diskussion i Europaparlamentet. I några fall har gruppens arbete faktiskt även resulterat i vetenskapliga artiklar, där resultatet av den här typen av enkäter och liknande presenteras.

EXEMPEL PÅ DJURSKYDDSFÖRFRÅGOR SOM TAGITS UPP

Om man då tittar på de ståndpunkter som FVEs djurskyddsarbetsgrupp tagit fram under de senaste åren handlar de till exempel om veterinära aspekter på hanteringen av herrelösa hundar, och om användningen av vilda djur på cirkusar. I den senare frågan rekommenderar till exempel FVE nu att både EU och enskilda nationella myndigheter av djurskyddsskäl på sikt ska förbjuda användningen av vilda däggdjur på kringresande cirkusar, detta mot bakgrund av svårigheterna att möta djurens fysiska, mentala och sociala behov under dessa förutsättningar. Ett sådant yttrande från FVE kan givetvis vara en viktig byggsten när frågan om djur på cirkus sedan diskuteras på exempelvis nationell nivå.

Vidare finns ett dokument som tar upp frågan om sambandet mellan djurvälstånd och antibiotikaanvändning, om vilka konsekvenser en utbredd antibiotikaresistens kan få för djurhälsa och djurvälstånd, och hur man genom god djurhållning och förebyggande arbete kan minska behovet av antibiotika i djurhållningen.

Specifikt riktat till veterinärerna finns möjlighet att läsa mer om veterinärens roll när man misstänker att djur får illa, i synnerhet när det gäller skador som medvetet tillfogats djuren. Det som vi i Sverige känner som "den veterinära anmälningsplikten" har inte nödvändigtvis en motsvarighet i alla andra europeiska länder, även om vi inte heller är ensamma om att ha ett krav på att vi veterinärer ska reagera när vi misstänker vanvård, djurplågeri eller andra brott mot djurskyddslagen. Detta dokument är av typen internt "reflection paper" och är främst tänkt som ett stöd för vete-

FOTO: LOTTA BERG

En fråga som för närvarande diskuteras i djurskyddsarbetsgruppen är välfärdsproblem hos nötkreatur. Bild tagen i Italien.

rinärer som kommer i kontakt med den här typen av fall och öka veterinärens kunskap om sambandet mellan våld mot djur och våld mot människor.

Nyligen har FVE också publicerat gruppens dokument kring avlivning av oönskade djurungar inom lantbruket. Det handlar då om allt från tuppkvillingar av värpras till nyfödda tjurkalvar av mjölkkras, och försöker tydliggöra vikten av att sådan avlivning – när den anses ekonomiskt nödvändig – genomförs på ett djurskyddsmässigt acceptabelt sätt.

KOMMANDE ARBETE

Arbete som pågår handlar bland annat om veterinärmedicinska och djurskyddsrelevanta aspekter på tidig kastration av hund och katt, om det som brukar kallas extremavel på sällskapsdjur och dess konsekvenser för djurens välfärd, om vilka djurskyddsfrågor som är mest angelägna vad gäller nötkreatur ur ett europeiskt perspektiv, om vikten av utbildning av djurägare inklusive lantbrukare, om hur hästar lämpligen bör få sluta sina liv, och om hur man på ett bättre sätt kan använda olika typer av befintliga produktions- och slakteridata

för att rent allmänt överblicka djurvälståndsläget i olika regioner. Ett ständigt pågående arbete inom gruppen är kopplat till olika projekt kring djurtransporter. Här tänker många givetvis på transporter av lantbrukets djur till slakt, men här finns också ett antal frågetecken kring till exempel hur hundar transporteras kors och tvärs genom Europa, på ett sätt som ingalunda alltid är i överensstämmelse med vare sig grundläggande djurskyddskrav eller med befintlig lagstiftning och rimliga smittskyddskrav.

Som synes finns det skäl att tro att gruppen kommer att vara sysselsatt även under de kommande åren. Som avslutande reflektion kan jag bara rekommendera att veterinärförbundet och dess enskilda medlemmar fortsätter att engagera sig inom FVE och dess olika arbetsgrupper, för där finns mycket att lära och mycket som vi kan bidra med från svensk horisont!

*CHARLOTTE BERG, leg veterinär professor, Institutionen för husdjurens miljö och hälsa, Sveriges lantbruksuniversitet, Box 234, 532 23 Skara, och Nationellt Centrum för Djurvälstånd (SCAW).

NYHET

Myodine vet

nandrolonlaurat 25 mg/ml
injektionsvätska, lösning

Veterinärt läkemedel till hundar och katter som tilläggsbehandling vid tillstånd där behandling med anabola steroider anses vara fördelaktig

- **Myodine vet** innehåller nandrolon som är en anabol steroid *
- **Myodine vet** är godkänt till både hund och katt

Nandrolon är ett testosteronderivat som har mycket märkbar anabolisk och antikatabolisk effekt, medans det vid den rekommenderade terapeutiska dosen har obetydlig androgen eller progestagen aktivitet. Det kan därför användas både till han- och hondjur med lika säker och potent aktivitet.

Djurslag Hund och katt. **Indikationer** är avsett som tilläggsbehandling för hund och katt vid tillstånd då anabol behandling anses vara fördelaktig. **Dosering** För subkutan eller intramuskulär injektion. Hund och katt 2-5 mg nandrolonlaurat per kg kroppsvikt, motsvarande 0,08 till 0,2 ml läkemedel per kg kroppsvikt. För kontinuerlig anabol behandling ska behandling upprepas var 3:e till var 4:e vecka. I likhet med all hormonbehandling kan det finnas stora variationer i behandlingssvar. Dosen ska justeras i enlighet med kliniskt svar. **Överdoser** Olämplig långvarig administrering, eller överdos, kan leda till tecken på androgen aktivitet (virilisering), speciellt hos hondjur. **Kontraindikationer** Använd inte till dräktiga djur, djur med hyperkalcemi, djur med androgenberoende tumörer, avelsdjur eller vid överkänslighet mot den aktiva substansen eller mot något av hjälpämnen. **Biverkningar** I likhet med alla oljiga lösningar kan reaktioner vid injektionsstället uppkomma. Eventuella biverkningar av anabola steroider till hund och katt inkluderar retention av natrium, kalcium, kalium, vatten, klorid och fosfat; hepatotoxicitet; androgena beteendeförändringar och reproduktionsstörningar (oligospermi, hämmad brunst). Hos katt kan en kraftig avvikande urinluktt uppkomma. **Interaktion** Anabola steroider kan öka effekten av antikoagulantia. Samtidig administrering av anabola steroider med ACTH eller kortikosteroider kan öka ödembildning. **Särskilda varningar** Anabol behandling är avsedd för att förbättra kliniska tecken, inte som ett botemedel. Djuret ska därför undersökas noggrant för eventuellt befintlig sjukdom och den anabola behandlingen ska kombineras med behandling av den underliggande sjukdomen, om sådan föreligger. **Särskilda försiktighetsåtgärder för användning för djur:** Detta läkemedel innehåller bensylalkohol som har dokumenterats orsaka biverkningar hos nyfödda. Av detta skäl rekommenderas inte användning av läkemedlet till mycket unga djur. Särskild försiktighet (särskilt hos äldre) ska iaktas när detta läkemedel administreras till djur med nedsatt hjärt- eller njurfunktion eftersom anabola steroider har potential att öka retention av natrium och vatten. Läkemedlet ska administreras med försiktighet till djur med gravt nedsatt leverfunktion. Leverfunktionen hos det behandlade djuret ska kontrolleras och följas upp. Komplikationer (t.ex. ödem) kan uppkomma vid administrering av läkemedlet till djur med befintlig hjärt-, njur- eller leversjukdom, i dessa fall måste behandlingen avbrytas omedelbart. Särskilt försiktighet ska iaktas vid administrering av läkemedlet till unga (växande) djur eftersom androgener kan påskynda epifysslutning. Långvarig administrering kan leda till tecken på androgen aktivitet, speciellt hos hondjur. Steroider kan förbättra glukostolerans och minska behovet av insulin eller andra läkemedel mot diabetes. Djur med diabetes ska således följas upp noggrant och dosjustering av läkemedel mot diabetes kan bli nödvändiga. **Särskilda försiktighetsåtgärder för personer som ger läkemedlet till djur:** Vid oavsiktlig självinjektion kan övergående smärtsamma och lokala reaktioner uppkomma. Undvik oavsiktlig självinjektion. Vid oavsiktlig självinjektion, uppsök genast läkare och visa denna information eller etiketten. Detta läkemedel innehåller bensylalkohol och kan orsaka hudirritation. Undvik kontakt med huden. Vid hudkontakt, tvätta med tvål och vatten. Om irritationen kvarstår, sök läkare. Tvätta händerna efter användning. Läkemedlet kan orsaka ögonirritation. Undvik kontakt med ögonen. Om läkemedlet kommer i kontakt med ögonen, skölj omedelbart med rikligt med vatten och sök läkare om irritationen kvarstår. Virilisering av fostret kan uppkomma om gravida kvinnor exponeras för läkemedlet. Detta läkemedel bör inte administreras av gravida kvinnor eller kvinnor som försöker bli gravida. Personer som är överkänsliga mot nandrolon eller något av hjälpämnen ska undvika kontakt med läkemedlet. **Användning under dräktighet och laktation** Använd inte under dräktighet. Säkerheten av detta läkemedel har inte fastställts under laktation. Använd endast i enlighet med ansvarig veterinärs nytta/riskbedömning. **Hållbarhet** Hållbarhet i öppnad förpackning: 30 månader. Hållbarhet i öppnad innerförpackning: 70 dagar. **Förpackningsstorlek:** 10 ml **ATC-kod:** QA14AB01 **Innehavare av godkännande för försäljning** Le Vet Beheer B.V., Wilgenweg 7, 3421 TV Oudewater Holland.

Ombud: Salfarm Scandinavia AB, Florettgatan 29C 2 vån, 254 67 Helsingborg. Tlf: 0767-834810, Email: scan@salfarm.com

*Jørn Madsen: Nandrolon i Den Store Danske, Gyldendal. Hentet 2. januar 2018 fra <http://denstoredanske.dk/index.php?sideId=129865>

Välbesökt nordiskt möte i Uppsala om köttkontroll och djurvälstånd

Ett hundratal experter och intressenter från Norden samlades den 7–8 mars 2018 på Sveriges lantbruksuniversitet SLU i Uppsala för att diskutera modernisering av köttkontroll och djurvälstånd vid slakt.

KARIN WENNÅS GUNNARSSON, teamchef*

FOTO: KARIN WENNÅS GUNNARSSON

Arrangörerna (från vänster): Karin Nyberg och Torbjörn Axelsson Livsmedelsverket, Lotta Berg SLU, Naser Arzoomand och Karin Wennås Gunnarsson Livsmedelsverket och Ivar Vågsholm SLU.

Mötet var arrangerat av Livsmedelsverket tillsammans med SLU. Under dagarna hölls ett tjugotal presentationer som spände över ett brett fält, från filosofiska resonemang om risker och fördelar med kontroll till konkreta resultat från utförda projekt.

MODERNARE KÖTTKONTROLL FÖR ÖKAD FLEXIBILITET

Livsmedelssäkerhet, modernisering av köttkontrollen och djurens välfärd låg högt upp på agendan under mötet. Konferensen var vetenskaplig och pekade på möjligheten att ur ett nordiskt perspektiv modernisera köttkontrollen. Det skulle ge en ökad flexibilitet av köttkon-

trollen, förbättrat djurskydd, säkrare livsmedel och en strävan efter att inom Norden bli ledande inom området.

En ytterligare möjlighet som gavs vid mötet var tankeutbyte kring de olika ländernas framgångar, vare sig det gäller vetenskapliga studier eller projekt med anknytning till livsmedelssäkerhet och djurskydd. ➤

FOTO: KARIN WENNÄS GUNNARSSON

Maria Hall från Livsmedelsverket visade Kontrollappen.

skära några dytnsnitt på nöt. Sverige skulle kunna följa Danmark i spåren och inleda projekt för att undvika dessa snitt även i Sverige. Det är också möjligt att kombinera FCI inom olika delar av köttkontrollen.

Lotta Berg från SLU talade om länken mellan djurskydd och livsmedels-säkerhet, som traditionellt sett inte beto-nats så mycket i samband med arbetet med veterinära kontroller på slakterier. Detta har förändrats under senare år och togs upp som en viktig punkt under konferensen.

Från Livsmedelsverket presenterade Maria Hall den nyligen lanserade kon-trollappen. Liknande system för att underlätta för kontrollpersonal vid slakterier redovisades även från Norge. Norska livsmedelsverket Mattilsynet har i dagarna blivit beviljat innovations-pengar för att utveckla digitala lösningar för sin livsmedelskontroll.

Dessutom fick vi lyssna på resultaten från ett projekt från Finland som utvär-derat hur videofilmer tagna av djurägare kan underlätta vid kontroll av levande djur före slakt. Genom att djurägaren själv filmar sina djur som sedan en offi-ciell veterinär tittar på kan tidsbespa-ringar avseende visuell inspektion före slakt ske.

Jan Hultgren från SLU presenterade studier som visar hur gårdsslakt gett såväl effektiv kontroll samt god djurväl-färd. Jan poängterade att personal med hög kompetens och pålitliga tekniska lösningar är kritiska för en väl funge-rande gårdsslakt.

Marianne Sandberg från Danish Agriculture and Food Council pratade om slakt av kyckling, bland annat om ett kamerabaserat system som håller på att tas fram där bildanalys används för kon-troll av slaktkroppar.

NYA VERKTYG ÖPPNAR UPP FÖR EN EFFEKTIVARE INSAMLING AV DATA FRÅN KONTROLLEN

Flera presentatörer, inklusive Asier Pagazaurtundua från DG Sante, beskrev hur viktiga såväl insamling som analys av kontrolldata är för en modern livsme-delskontroll. Det behövs baslinjedata att jämföra med för att snabbt kunna iden-tifiera systematiska avvikelser och när åtgärder bör sättas in.

- Det som karaktäriserar en modernise-ring av köttkontrollen är den flexibilitet

det skulle kunna ge. Det skulle exempel-vis kunna medföra att man inte behöver

NYA VECKODAGAR

Veterinärkongressen 2018

9–10 november
Sveriges lantbruksuniversitet
Utluna, Uppsala

SAVE THE DATES!

I år är Veterinärkongressen förlagd till fredag–lördag till skillnad mot tidigare år. Notera det i kalendern.

Ingrid Medin och Naser Arzoomand, från SLV fanns på plats.

Klas Svensson och Henrik Björnfort från SLV tillsammans med Lotta Berg från SLU.

Från SVA presenterade Fernanda Doréa ett projekt för automatiserad extraktion och sammanställning av data från flera olika källor som kommer att pågå de tre kommande åren. Syftet med detta projekt är att skapa ett system som ska underlätta övervakningen och möjliggöra snabbare interventioner vid avvikelser.

Ivar Vågsholm från SLU pratade om

vikten av att samla in data från köttkontrollen. Det tas mycket prov av olika aktörer och för olika syften, men ingen har den hela bilden. Hur kan vi få den överblick som skulle behövas?

DJURVÄLFÄRD VID SLAKT

Lotta Berg beskrev hur många djurväl-färdsproblem på såväl gårdsnivå som på slakterier också har negativ påverkan på

livsmedelskvalitet såväl som livsmedels-säkerhet.

Denise Candiani från European Food Safety Authority (EFSA) presenterade framtagna verktygslådor med indikatorer för djurväl-färd vid slakt, för olika djurslag och slaktmetoder. Dessa har använts till de standardrutiner vid slakt och annan avlivning som finns tillgänglig på SLUs hemsida, www.slu.se.

Hon presenterade även ett underlag om välfärdsaspekter rörande slakt av dräktiga djur som EFSA tagit fram efter en begäran från Danmark, Tyskland, Nederländerna och Sverige.

Vid mötets slut lämnades stafett-pinnen över till de danska deltagarna som nu har till uppgift att anordna ett uppföljande möte under nästa år.

*KARIN WENNÅS GUNNARSSON, teamchef, Team Admin, Avdelning Support, Livsmedels-verket, Hamnesplanaden 5, Uppsala.

Kurs i HJÄRT- SJUKDOMAR hund och katt

4–6 oktober 2018
Wallby Säteri, Vetlanda

Kursledare

Anna Tidholm
Associate professor
Dipl ECVIM (cardiology)

Övriga föreläsare

Jens Häggström
Kerstin Hansson
Ingrid Ljungvall
Katja Höglund

Mer information och anmälan
se www.wallby.se eller
[maila magnus@wallby.se](mailto:magnus@wallby.se)

Wallby ANNO 1333 Säteri
LÄNGT FRÅN VÄRDAGEN

NYHET!

Sätt hårt mot hårt!

Behandling mot
fästingar & ett flertal
andra parasiter hos katt.

!
Varje förpackning
innehåller
3 pipetter

- ≤ 2,5 kg, 15/2,5 mg
- > 2,5–5 kg, 30/5 mg
- > 5–10 kg, 60/10 mg

Fästingar

Öronskabb

Löss

Spolmask

Hakmask

Hjärtmask

Vuxna loppor

Lopp-ägg

Lopp-larver

Stronghold Plus[®] (selamectin/sarolaner) spot on lösning. Medel mot endo- och ekto-parasiter. **Indikationer:** För katter med eller i risk för blandade parasitangrepp orsakat av fästingar, loppor, löss, kvalster, nematoder i mag-tarmkanalen eller hjärtmaskar. Ska endast användas när samtidig behandling av fästingar och en eller flera andra parasiter är indicerad. Rx. **Kontraindikationer:** Ska inte användas till katter med annan samtidig sjukdom eller katter som är svaga och underviktiga (för sin ålder och storlek). **Särskilda varningar:** Fästingarna måste börja suga blod på värdjuret för att exponeras för sarolaner, därför kan risken för överföring av smittsamma fästingburna sjukdomar inte helt uteslutas. **Särskilda försiktighetsåtgärder vid användning:** Avsett för katter som är

minst 8 veckor och väger minst 1,25 kg. Applicera utvärtes på huden. Vid behandling av öronskabb, applicera inte direkt i hörselgången. Behandlade djur ska inte vistas i närheten av eld eller andra ställen där gnistbildning kan förekomma förrän tidigast 30 minuter efter behandlingen eller när pälsen är torr. **Användning under dräktighet och laktation:** Säkerheten av detta veterinärmedicinska läkemedel har inte fastställts under dräktighet och laktation eller hos djur avsedda för avel. Använd endast i enlighet med den förskrivande veterinärens nytta/riskbedömning. **Förpackningar:** Varje förpackning innehåller 3 pipetter om 15/2,5 mg, 30/5 mg eller 60/10 mg. Senaste översyn av produktresumé: 2017-03-23. För mer information se www.fass.se.

Senaste nytt om ESK-häst och ESK-hund och katt

I början av mars hölls examination i specialistutbildningen Steg 1 i sjukdomar hos häst och aspiranten Malin Santesson klarade examinationen med bravur. Ungefär en månad tidigare var det dags för 25 aspiranter att examineras i specialistkompetens i sjukdomar hos hund och katt. 18 blev godkända. Svensk Veterinärtidning passade på att ställa några frågor till ett par av de berörda från ESK-häst och ESK-hund och katt.

TEXT: JONAS BERGHOLM

"Jag tog semester för att fokusera endast på plugg"

Grattis, Malin! Hur känns det?

– Det känns så galet skönt! Känslan av att komma hem från jobbet och inte behöva skriva på en artikel eller plugga efter så många år är underbar! Och så är jag ju förstås lite stolt också eftersom det gick väldigt bra på tentan.

Var och hur går en sån här examination till?

– Examinationen skedde i veterinärförbundets lokaler på Kungsholmen i Stockholm. Examinationsdagen inleddes med en skriftlig tentamen under tre timmar med blandade essäfrågor och multiple choice-frågor. Därefter var det en muntlig fallbaserad examination, ej praktisk. För att få gå upp på den examinationen krävdes godkänt resultat på den skriftliga delen.

Vad är du examinerad i?

– Specialistkompetens i sjukdomar hos häst, så allt från nyfödda föl och internmedicinska utredningar till ortopediska utredningar och kirurgi och allt däremellan.

Hur förberedde du dig och vilka förkunskaper krävs?

– Innan man får gå upp på examinationen måste man ha arbetat minst tre år på godkänd hästklinik. Dessutom måste man ha skrivit ett specialistarbete och fått det godkänt alternativt publicerat en artikel. Utöver det behöver man även gå ett visst antal kurser spridda över flera ämnesområden.

– Jag hade kliniktiden klar för många år sedan, men har de sista två åren först fokuserat på min artikel som publicerades i Svensk Vete-

Berätta lite om dig själv. Vem är Malin Santesson?

"Jag brukar säga att jag är uppfödd i en nomadfamilj. Jag föddes i Paris, bodde mina första skolår i Hudiksvall och mina sista skolår i Stockholm och flydde Stockholm så snart jag kunde efter min student. Idag bor jag i Vänge utanför Uppsala och arbetar på UDS Hästklinik vid SLU sedan 2007. Där arbetar jag framförallt med ortopedi och tänder, men även med en hel del akut- och intensivvård då jag går väldigt mycket jourer. Jag vet inte riktigt hur mitt djurintresse började, jag har nog älskat djur redan från start. Det kan ha varit när en kattmamma flyttade hem till oss med sina kattungar och jag körde runt kattungarna i min trehjuling eller så var det när vi med dagis var och red och jag gick hem till mina föräldrar och sa att jag tänkte börja rida. Eller så var det när jag som sjuåring smugglade hem ett marsvin som sedan blev kvar hos oss i åtta år. Jag vet inte, intresset har verkligen alltid funnits där!"

rinärtidning i höstas. Därefter har jag ungefär sedan i november ägnat mycket stor del av min lediga tid till inläsning. De sista tre veckorna innan examinationen tog jag semester för att fokusera endast på plugg. Det blir ju ganska mycket att läsa när ämnet är så brett.

ESK, EXAMINATIONS- OCH STYRKOMMITTÉN

ESK utses av Jordbruksverket på förslag från Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap, SVS, utifrån yrkesmässiga och vetenskapliga meriter. ESK ansvarar för granskning och bedömning av examensarbeten, bedömer kursinnehåll och kursammansättning samt genomför examinationen.

ESK-hästs sammansättning 2018 är: Miia Riikimäki (ordförande), Kristin Abrahamsson Aurell, Karin Anlén och Elin Skärilina.

ESK-hund och katts sammansättning 2018 är: Ole Frykman (ordförande), Sanna Kreuger, Kristine Bastholm-Jensen, Christophe Bujon, Jonas Eriksson och Maria Stadler.

Källa: www.svf.se

Vad betyder det här för dig gällande yrke och titel?

– Ja, jag får väl numera lägga till titeln specialistkompetens i sjukdomar hos häst. Det är den korrekta titeln, men många säger väl i vardagen bara hästspecialist.

Hur ska du fira din prestation?

– Jag firade det med champagne och skidåkning tillsammans med mina närmaste vänner! Sedan tänker jag väl fortsätta att fira genom att njuta av all ledig tid som plötsligt har uppenbar sig.

"Vi tar hjälp av externa veterinärer inom olika specialområden"

Kristin Abrahamsson Aurell, du är en av examinatorerna. Vad krävs och hur blir man utsedd till examinator för häst?

– Det är Hästsektionen, Sveriges Veterinär-

medicinska Sällskap, SVS, som utser examinatorerna. De försöker få till en bred utspridning, det vill säga att de som sitter med i ESK-häst arbetar på olika arbetsplatser och att gruppen består både av medicinare, kirurger och ortopedier.

Vad innebär rollen som examinator för häst?

– Det innebär att vi hjälper Jordbruksverket, SJV, att avgöra om utbildningsplatser är lämpliga för aspiranten och att de uppfyller de krav som är satta på dessa arbetsplatser. Vi godkänner om kurser anses vara av en kvalitet som aspiranten kan tillgodoräkna sig som kurstimmar.

– Vad gäller examination och examensfrågor (både skriftliga och muntliga) tar vi hjälp av externa veterinärer inom olika specialområden om så behövs för att få en bra variation på frågorna. Det handlar också om att godkänna det skriftliga examensarbetet som ska hålla kvalitet för en vetenskaplig publikation. Vi gör detta på uppdrag av SJV som är den myndighet som utfärdar själva beviset för att man är godkänd specialist i sjukdomar hos häst i Sverige.

Sammanfattningsvis, vad är det som bedöms?

– Hur aspiranten har lyckats väva ihop sina kunskaper, att hen har ett bra resonemang och en god etisk grundsyn, tycker jag är viktigt. SJVs krav i korthet är:

- Ha goda kunskaper om sjukdomar hos häst.
- Ha god förmåga att självständigt utföra kvalificerad hästsjukvård.
- Visa goda attityder och värderingar i arbetet med hästen och hästägaren eller dennes företrädare.
- Ha god kännedom om hästens betydelse i samhället, om allmän hästhållning och om hästsportens villkor i Sverige.
- Ha insikt om hästens roll som ett livsmedelsproducerande djur samt ha goda kunskaper om de livsmedelshygieniska konsekvenserna av olika åtgärder som vidtas inom hästpraktiken.
- Ha kunskap om gällande författningar samt om etiska regler och deras tillämpning.

Har du något tips till den som vill bli examinerad i framtiden?

Arbeta med bredden, bra att se hur olika kliniker jobbar. Börja också med det skriftliga vetenskapliga arbetet i tid (brukar ta längre tid än vad man tänkt sig) och skaffa en handledare som har erfarenhet av skriftliga vetenskapliga publikationer.

KRISTIN ABRAHAMSSON AURELL

Berätta lite om dig själv. Vem är Kristin Abrahamsson Aurell?

"Jag är född 1968 i Borås, uppväxt någon mil utanför Borås. Har alltid tyckt om hästar och började rida på ridskola som liten. Grannarna köpte travhäst och där väcktes mitt intresse för trav vilket idag är en trevlig hobby för familjen. Jag började veterinärutbildningen 1991 i Uppsala och tog examen 1996. Har efter det i princip arbetat som hästveterinär, bland annat på stuteri och ATG Hästkliniker AB. Min nuvarande tjänst är på Kungsbacka Hästklänik, som tillhör Hallands djursjukhus. Specialistexamen tog jag 2003. Ortopediska utredningar är det som upptar största delen av min tid idag vilket är väldigt roliga och utmanande arbetsuppgifter. Det roliga inom detta yrke är att man alltid lär sig nya saker."

FOTO: PRIVAT

"Man är ansvarig antingen för de medicinska frågorna eller de kirurgiska"

Maria Stadler, du är examinator för hund och katt. Berätta, vad krävs för den rollen?

– För att bli examinator sitter man med i styrelsen för ESK eller så har man blivit tillfrågad av ESK om man vill vara med som extern examinator vid tentatillfället. En examinator ska själv minst ha specialistkompetens i sjukdomar hos hund och katt och mycket goda ämneskunskaper.

Vad innebär rollen som examinator?

– Som examinator rättar man den skriftliga delen av tentan så snart den är klar. De aspiranter som har klarat den skriftliga delen av tentan går dagen efter upp i en munta. Examinatorerna har då ett antal medicinska och kirurgiska fall som diskuteras med aspiranterna under cirka två och en halv timmar. Som examinator är man i huvudsak ansvarig antingen för de medicinska frågorna eller de kirurgiska.

Sammanfattningsvis, vad är det som bedöms?

– Sammanfattningsvis bedöms huruvida aspiranterna uppfyller de specificerade kunskapskraven för att få erhålla specialistkompetens.

Har du något tips till den som vill bli examinerad i framtiden?

– Förbered dig noga, läs mycket och försök slappna av när det är dags! ■

I kommande nummer berättar vi mer om arbetet som förbundet bedriver.

MARIA STADLER

Foto: Privat

Berätta lite om dig själv. Vem är Maria Stadler?

"Jag föddes i Malmö 1977 och bor idag i lägenhet i Malmö. Jag är anställd på Öresunds Veterinärklinik i Lund och bedriver lite konsultverksamhet parallellt. 2006 tog jag veterinärexamen i Köpenhamn. Åtta år senare (2014) blev jag smådjurspecialist och därefter gick jag direkt in som aspirant i steg 2-kirurgi. Jag jobbar mycket med ortopedi och all typ av kirurgi."

Dags att modernisera röntgenutrustning?

Vi erbjuder toppmodern röntgenutrustning som revolutionerar ert arbete.

Kontakta oss så berättar vi mer!
Skicka ett mail till info@fujifilm.se
eller ring: 08-525 237 19.

FUJIFILM

Veterinär ett av två akademiska yrken där kvinnor tjänar mer

Arkitekter och veterinärer är de två första akademiska yrkeskategorierna där kvinnor tjänar mer än män. Representer för de båda branscherna säger till SVT Nyheter att de tror att cheferna börjat inse att kompetens ska gå före kön vid lönesättning

TEXT: LINDA KANTE

Det är fackförbundet Saco, Sveriges akademikers centralorganisation, som tagit fram siffrorna som visar att kvinnliga veterinärer gått om männen i lön.

– Det finns många duktiga kvinnor i arbetslivet som är bra på att löneförhandla. Jag hoppas också att chefer blivit bättre på lönesättning och att man faktiskt sätter löner på rätt sätt och baserat på rätt kriterier, säger Katja Puustinen, ordförande Sveriges Veterinärförbund.

En annan anledning till att lönerna jämnats ut mellan könen är att många veterinärer också vidareutbildar sig, påpekar hon.

– Många utbildar sig till specialister och då blir man mer eftertraktad och därmed ökar lönerna, säger Katja Puustinen till SVT Nyheter.

Sacos siffror, som är från 2014, visar att kvinnliga veterinärer beräknas tjäna cirka 19,3 miljoner kronor under sin karriär och männen beräknas tjäna 19,1 miljoner kronor.

SMÅ SKILLNADER

Det fackliga akademikerförbundet Saco har gått igenom 37 akademiska yrken. Tidigare tjänade männen i genomsnitt mer än kvinnorna i samtliga yrken, men något har hänt. Den senaste rapporten visar att det finns två yrken där kvinnor tjänar mer än män – arkitekter och veterinärer.

FOTO: SUZANNE FREDRIKSSON

Veterinär är ett av de två akademiska yrken där kvinnor tjänar mer än män.

"Det finns många duktiga kvinnor i arbetslivet som är bra på att löneförhandla," menar Katja Puustinen, ordförande Sveriges Veterinärförbund.

Men det är inte stora skillnader. Sett över en hel livstid tjänar kvinnliga veterinärer numera en procent mer än sina manliga kolleger.

I många yrkeskategorier är skillnaderna desto större – en manlig ekonom tjänar exempelvis 14 procent mer än sin kvinnliga kollega. Manliga jurister tjänar nio procent mer än kvinnliga och manliga ingenjörer åtta procent mer. Dock är skillnaden fem procent eller mindre i 26 av 34 yrken.

Saco

Saco arbetar för att utveckla akademikers lön, arbetsmiljö och rättigheter. Det handlar till exempel om lönestatistik, anställningstrygghet, anställningsformer, diskriminering i arbetslivet, inflytande på arbetsplatsen, stress och om delaktighet i jobbet. De påverkar genom att utreda och ta fram fakta som publiceras i skrifter och artiklar. Resultaten presenteras också vid seminarier, i remissvar och där det finns möjlighet att påverka lagstiftning och andra avgörande beslut.

Sacoförbunden arbetar för att utveckla utbildning och yrkesutövning och för att stärka status och villkor på arbetsmarknaden för sina professioner. Varje förbund bygger sin verksamhet utifrån den egna medlemsgruppens specifika behov. Förbunden har goda kunskaper om sina medlemmars profession och anställningsvillkor.

Saco är en politiskt obunden organisation.

N - V E T
AN ALIVIRA GROUP COMPANY

Uppsala Science Park
Husaren,
Dag Hammarskjölds
väg 36B
751 83 Uppsala

Tel: 018 - 57 24 30
info@n-vet.se
www.n-vet.se

Noromectin vet[®]

Ivermectin 18,7mg/g, oral pasta.

Anthelmintikum mot nematoder samt styngflugelarver hos häst. Rekommenderas inte till föl yngre än 2 månader.

Förp.	Pris (Apoteket.se prislista mar -18)
1 st	117:-
2-pack	182:-
10-pack	611:-
50-pack	1 999:-

Datum för senaste översyn av SPC: 2008-06-27. För ytterligare information, se Fass.se

DOSPRUTAN RÄCKER
TILL
700
KG
KROPPSVIKT

Noromectin Comp vet[®]

Ivermectin 18,7 mg/g + prazikvantel 140,3 mg/g, oral pasta.

Anthelmintikum mot nematoder, bandmask samt styngflugelarver hos häst. Rekommenderas inte till föl yngre än 2 månader.

Förp.	Pris (Apoteket.se prislista mar -18)
1 st	149:-
12-pack	1197:-

Datum för senaste översyn av SPC: 2015-11-24. För ytterligare information, se Fass.se

SÖK ANSLAG FÖR HÄST-FORSKNING INFÖR 2019

Stiftelsen Hästforskning utlyser forskningsanslag för 2019. Stiftelsen beviljar anslag till forskning kring hästen och hästnäringen i Sverige och Norge.

Utlysningens steg 1 stänger den 11 juni 2018.

Forskningsområden

Hästnäringens forskningsprogram är indelat i två programområden:

Veterinärmedicin, husdjursvetenskap och teknikvetenskap

- Hälsa och välfärd
- Utfodring, uppfödning och hästhållning
- Teknikutveckling
- Reproduktion

Samhällsvetenskap och humaniora

- Hästens roll för människan
- Hästens roll för samhället
- Hästens roll för miljön

Ansökningar om samverkansprojekt välkomnas

Vi uppmuntrar till samverkansprojekt mellan forskare i Sverige och Norge.

Utlysningen sker i två steg. I steg 1 skickar du in en kortare skiss som bedöms med avseende på relevans och potential. Ett antal ansökningar ges möjlighet att skicka in en full ansökan i steg 2. Varje huvudsökande får skicka in en ansökan för upp till tre års forskning. Som mest beviljas 1 miljon kronor per år i genomsnitt över projekttiden, för samverkansprojekt kan upp till 2 miljoner per år i genomsnitt beviljas.

Mer information

Forskningschef Peter Kallings: +46 (0)8-627 20 11, peter.kallings@nshorse.se

För norska ansökningar, kontakta Siri Anzjøn, Norges forskningsråd:
+47 22037098, sia@forskningsradet.no

Utlysning, forskningsprogram och länk till ansökningssystemet:
www.hastforskning.se

FORMAS

STIFTELSEN
HÄSTFORSKNING

Välbesökt på Hästsektionens Vintermöte

I mitten av mars ägde Hästsektionens Vintermöte rum på Sheraton i Stockholm. Intresset var stort. Närmare hundra personer hade samlats vilket gjorde att man fick byta till en större lokal.

TEXT: JONAS BERGHOLM, FOTO: MONIKA ERLANDSSON

– I år var Vintermötet endast en dag eftersom NEVC (Nordic Equine Veterinary Conference) arrangerades i år i Bergen. Det är en nordisk hästkongress som hålls vart tredje år och som samtliga nordiska länder är med och organiserar, säger Lena Malmgren, ordförande i Hästsektionen, Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap, SVS.

SVS stod som arrangör för Vintermötet där veterinären Karl-Henrik Heimdahl inledde med att belysa hur viktigt det är att diskutera problem med olika behandlingar.

Dagens program bjöd sedan på flera föreläsningar. Veterinär Björn Nolting från Tyskland medverkade med en jämförelse hur vi behandlar ortopediska fall i Sverige och Tyskland.

– Det var väldigt intressant, säger Lena eftersom Björn är verksam veterinär både i Sverige och Tyskland.

En annan av programpunkterna handlade om vilket ställningstagande man ska ha i samband med neurektomi och tävling. Den danska veterinären Mette Uldahl höll föredrag om detta under titeln "Neurectomy in horses – nerving or denerving sports horses".

LIVLIGA DISKUSSIONER

Det var också livliga diskussioner om läkemedel där veterinären Per Jonsson resonerade om användning av dimetylsulfoxid (DMSO) som anges ha antiinflammatoriska och smärtlindrande effekter. Han berättade om hur och varför han använder det.

Veterinär Peter Kallings talade om dopningsaspekter ur ett FEI-perspektiv

Till höger, Lena Malmgren, ordförande i Hästsektionen, SVS, överränner en present till föreläsaren Mette Uldahl, som föreläste om Neurectomy in horses – nerving or denerving sports horses.

och varför han anser att DMSO inte passar för behandling av häst.

– Vi hade också en paneldebatt med föreläsarna. Och helt klart visade den att det finns ett stort intresse och ett stort behov av att träffas så här och diskutera veterinärmedicinens utveckling, såväl inom som utom landet. Att döma av alla frågor och synpunkter skulle diskussionstiden kunnat vara längre. Vi får fundera på om vi ska ordna ett till liknande möte.

LATHUND FÖR HÄST

En punkt på programmet var också veterinär Per Jonssons presentation av smådjurssektionens initiativärende "Djurskydd i kliniken". Vad sades om det?

– Målsättningen med arbetet har varit att sammanställa en lathund för smådjursveterinärer om hur de ska agera när de träffar på ett djurskyddsfall. Helt klart visade mötesdeltagarna att intresset var stort för att göra något liknande för häst. ➤

Intresset var så stort att när Hästsektionen höll Vintermöte i mitten av mars på Sheraton i Stockholm så fick man efter anmälningstidens slut byta till en större lokal.

- Bästa examensarbete på veterinärprogrammet 2016 presenterades. Lena berättar att Hästsektionens styrelse varje år utser bästa examensarbete på hästprogrammet vid Sveriges lantbruksuniversitet, SLU.

– I år var det Sofia Wulcan, som tog sin veterinärexamen vid SLU i Uppsala i

januari 2017, som fick det. Hennes studier ligger till grund för att öka säkerheten vid sövningen av häst.

HUR VAR RESPONSEN FRÅN BESÖKARNA?

– Vi har skickat ut en enkät om hur man upplevde detta möte men inte fått svar

än. Men jag tror att det här vintermötet var uppskattat och som sagt, många inom kåren vill träffas och diskutera. Behovet av det är stort.

Dagen avslutades med Hästsektionens årsmöte, som i korthet tog upp omorganisationen av Sveriges Veterinärförbund. ■

Snabba och tillförlitliga provsvar med hjälp av högklassig analysteknik

- Veterinärmedicinskt kliniskt kemiskt laboratorium med diagnostik för smådjur och stordjur.
- Flexibel samarbetspartner med över 30 års erfarenhet i branschen.
- Omfattande analyspaket till fördelaktiga priser.
- Flertalet specialanalyser, Borrelia IgG Line blot, ACTH, Insulin med mera.

Canilab-EquiLab

adress: Box 7065, 300 07 Halmstad tel: 035-22 81 40 e-mail: info@canilab.se hemsida: www.canilab.se

Några minuter med Caroline Bäck och Mojtaba Oghlani ...

TEXT: JONAS BERGHOLM

... två veterinärer som besökt Veterinärkongressen genom åren. Hur många kongresser har ni varit på?

Mojtaba: Fem stycken.

Caroline: Om du menar svenska Veterinärkongressen så är det bara några få. Om du menar veterinärkongresser i resten av världen – många!

Jag menar Veterinärkongressen, den som årligen anordnas av Sveriges Veterinärförbund och Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap. Vad tycker ni har varit mest intressant på dessa kongresser?

Mojtaba: Att vara med och träffa kollegor, leverantörer och att ta del av utbildning och trevligt umgänge.

Caroline: Utvalda ämnen som jag identifierat i förväg. Senaste gången var jag "med på" Försöksdjursgruppen men tyckte att det var mycket intressant att uppdatera mig om antibiotika.

Vad har varit ert syfte med besöken?

Mojtaba: För mig har det handlat om att utveckla kompetensen och att knyta kontakter.

Caroline: Kompetensutveckling. Men även att nätverka. Jag är ny inom försöksdjursmedicin. I många fall är det jag som håller i ämnet och är aktiv som föreläsare.

Hur tycker ni informationen från arran-

FOTO: PRIVAT

Kort om Mojtaba

Leg veterinär. Född i Iran 1976. Bor i Sverige sedan 2002, sedan 2007 i Sollefteå. Är egen företagare och driver Din veterinär och Din djurhälsa i Sollefteå. Har gått många utbildningar i Sverige och utomlands, bland annat hundfysioterapeututbildningen genom Redog, samt fördjupat sig i ultraljudsdiagnostik.

görerna har varit, har det varit enkelt att planera era besök?

Mojtaba: Ja, det tycker jag.

Caroline: Helt okej. Enkelt att planera resan.

På vilket sätt kan Kongressen bli bättre?

Mojtaba: Planera bättre på utställningarna, så att många kan vara med.

Caroline: Det är på gränsen till att vara för litet nu för tiden. Jag tror att folk helst vill resa utomlands till ett större

FOTO: JOHAN BECK-FRIS

Kort om Caroline

Leg veterinär, MRCVS, utbildad på Royal Veterinary College London, chef för Enheten för biomedicinsk service vid Lunds Universitet. Bred och varierade karriär inom veterinärbranschen.

och mer specialiserat möte än att gå på ett generellt möte.

Hur ska man få ut max av sitt besök?

Mojtaba: Jag känner mig nöjd med hur det har varit.

Caroline: Planera vad man ska göra i förväg.

Har ni några tips och råd till arrangörerna, utställarna och föreläsarna på seminarierna?

Mojtaba: Jag var supernöjd med föreläsningen på smådjur men det fattades många av utställarna förra året. ■

trofast
ger dig mer tid över för djuren

Sanimalis

Powered by Trofast

Trofast nya moderna journalsystem heter *Sanimalis* och kommunicerar med dina labbinstrument, externa labb, bildmodaliteter, ekonomisystem, webbokning, app för djurägaren, leverantörer, kunder, försäkringsbolag och e-recept. Och *Sanimalis* kommunicerar direkt med Agrias skaderegleringssystem.

Information om SVFs gruppförsäkringar 2018

Medlemmar i Sveriges Veterinärförbund har möjlighet att teckna fördelaktiga gruppförsäkringar av olika slag. Det handlar om livförsäkring, sjukkapital, sjukförsäkring, olycksfallsförsäkring och barnförsäkring. Man kan också medförsäkra make/maka/sambo. Förbundet samarbetar i dessa frågor med försäkringsförmedlaren Max Matthiessen AB. Försäkringsgivare är Länsförsäkringar. Här beskrivs kortfattat försäkringarna för 2018.

TEXT: ANN-LOUISE FREDRIKSON, kansli- och ekonomichef, SVF

LIVFÖRSÄKRING

I livförsäkringen ingår dödsfallskapital som utbetalas till efterlevande om man avlider, och barnskydd som utbetalas om den försäkrades arvsberättigade barn avlider före 18 års ålder. Utbetalningen är avsedd som begravningshjälp och utgår med ett prisbasbelopp (2018 års prisbasbelopp (pbb) = 45 500 kr).

Dödsfallskapet betalas ut till förmanstagare enligt grupplivförsäkringens standardförordnande. Det innebär att man måste skriva ett nytt förordnande om man önskar annat än det generella förmanstagarförordnandet. Mer information finns på blanketten förmanstagarförordnande.

SJUKKAPITAL

Ett engångsbelopp betalas ut för funktionsnedsättning vid vissa diagnoser och/eller vid nedsatt arbetsförmåga under minst tre år. Försäkringsbeloppet minskar från 56 års ålder. Försäkringen gäller tills man fyllt 67 år.

SJUKFÖRSÄKRING

Sjukförsäkringen täcker inkomstförlust efter tre månaders sjukskrivning till minst 25 procent. Ett månadsbelopp utbetalas i maximalt tre år och månadsbeloppet är baserat på den försäkrades månadslön. Försäkringen gäller tills man fyllt 65 år.

OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING

Olycksfallsförsäkringen gäller dygnet runt och har ingen självrisk. Den ger ersätt-

FOTO: PIVILL

Olycksfallsförsäkringen gäller dygnet runt och har ingen självrisk.

ning för kostnader i samband med olycksfall och ger ersättning vid invaliditet.

Försäkringen omfattar läke-, rese-, tandskade-, rehabiliterings- och vissa merkostnader (t ex skadade kläder och glasögon), om kostnaderna inte ersätts från annat håll. Skulle man bli invaliderad kan man normalt få ersättning upp till minst 20 pbb för både medicinsk invaliditet (nedsatt kroppsfunction) och ekonomisk invaliditet (nedsatt arbetsförmåga).

Olycksfallsförsäkringen innehåller också en krisförsäkring och ett dödsfallskapital på ett prisbasbelopp.

BARNFÖRSÄKRING

Länsförsäkringars sjuk- och olycksfallsförsäkring för barn gäller t o m 25 års ålder. Försäkringen gäller dygnet runt. Den innehåller ett invaliditetskapital upp till 30 pbb och ersätter läke-, rese-, tandskade- och merkostnader vid olycksfall. Det ingår även ett dödsfallskapital på ett pbb.

ANSLUTNINGSVILLKOR

SVF-medlem som vill teckna försäkring eller utöka sitt försäkringsskydd, fyller i anmälan och hälsodeklaration på veterinärförbundets hemsida (se "Beställning och betalning"). Eventuell medförsäkrad ska också fylla i hälsodeklarationen.

Försäkringen gäller efter det att den beviljats av försäkringsbolaget och gäller så länge man är medlem under förutsättning att premie betalas, dock längst till 67 års ålder.

Upphör medlemskapet/gruppförsäkringen före 67 års ålder kan man teckna ➤

- fortsättningsförsäkring (inom tre månader) om man inte ansluter sig till någon ny grupp-försäkring.

Vid 67 års ålder har man möjlighet att teckna seniorförsäkring (inom tre månader).

BESTÄLLNING OCH BETALNING

Försäkringen betalas kvartalsvis via autogiro/faktura. För att beställa försäkringar markerar man med kryss de försäkringar man vill ha för sig och sin familj på blanketten "Ansökan grupp-försäkring" som ligger på veterinärförbundets hemsida www.svf.se (under

Kontaktinformation för Max Matthiessen AB

Adress: Max Matthiessen AB,
Grupp Liv, Box 5908,
114 89 Stockholm.
E-post: grupp@maxm.se
Telefon: 08-613 28 55.

rubriken Blanketter i vänsterspalten). Dessutom fyller man i hälsodeklarationen som finns på samma ställe på hemsidan och skickar dokumenten till

Max Matthiessen AB (se faktarutan för adress), då det är Max Matthiessen AB som administrerar veterinärförbundets frivilliga grupp-försäkring.

Observera att det inte ingår några försäkringar per automatik genom medlemskap i SVF. Alla de beskrivna grupp-försäkringarna är tilläggstjänster som varje medlem måste ansöka separat om.

HEMSIDA

På Länsförsäkrings hemsida hittar man allt material förutom veterinärförbundets unika ansökan, se www.lansforsakringar.se/grupp. ■

Tidsschema, avgifter och granskning av examensarbeten

för specialistutbildningsprogrammen 2018 och 2019

AVGIFTER FÖR SPECIALISTUTBILDNINGEN 2018

Specialistkompetens Steg 1

Inträdesavgift	13 500:–
Avgift för bedömning av examensarbete	10 400:–
Avgift för omgranskning av ej godkänt arbete (kat 3 inom ett år)	5 600:–
Avgift för omgranskning av ej godkänt arbete (kat 2 inom ett år)	2 600:–
Avgift för tillgodoräknande av publicerad vetenskaplig artikel	2 600:–

Specialistkompetens Steg 2

Inträdesavgift	9 900:–
Granskningsavgift	5 900:–

TIDSSCHEMA INFÖR EXAMEN 2019

Sjukdomar hos hund och katt

Sista inlämningsdag för examensarbeten	Passerat
Sista inlämningsdag för årets reviderade examensarbeten	7 aug 2018
Sista anmälningsdag för examination 2019 (samt nödvändiga underlag)	20 nov 2018
Examination 2019	7–8 feb 2019

Sjukdomar hos häst

Sista inlämningsdag för examensarbeten	Passerat
Sista inlämningsdag för årets reviderade examensarbeten	7 aug 2018
Sista anmälningsdag för examination 2019 (samt nödvändiga underlag)	27 nov 2018
Examination 2019	7–8 mars 2019

INFÖR GRANSKNING AV EXAMENSARBETEN

Vägledning för det skriftliga arbetet finns att ladda ner från www.svf.se under *Sällskapet/Specialistutbildning steg 1/Sidoutbildning skriftligt arbete*. ESK vill framhålla vikten av att det skriftliga examensarbetet som insänds är i färdigt skick enligt instruktionerna.

Tillsammans med examensarbetet ska en referenslista finnas, dels i arbetet, dels som en egen fil. Vid hänvisning av bokavsnitt ska kopia på avsnitten som används finnas även som egen fil.

Det är viktigt att aspiranten håller sig till kravet att följebrevet med förklaring av ändringar även ska skickas in tillsammans med det reviderade arbetet vid andra granskningsomgången.

OBS! Arbeten som inte uppfyller dessa grundkrav kommer att returneras utan någon åtgärd. Arbetet skickas, efter handledarens godkännande, som en word-fil till svs@svf.se. Handledaren ska granska, godkänna och meddela att arbetet är godkänt via e-post till samma adress.

SVS vill också uppmana alla aspiranter och handledare i programmen att hålla sina e-postadresser uppdaterade.

Maila till: monika.erlandsson@svf.se

Bevaka också SVFs hemsida för information, uppdateringar och ändringar av instruktioner gällande specialistutbildningsprogrammen.

Vid frågor om programmen:

Kontakta SVFs kansli via e-post monika.erlandsson@svf.se.

SVFs praktik- och ansvarsförsäkring

Sveriges Veterinärförbund erbjuder tillsammans med Söderberg & Partners unika försäkringslösningar för den som är medlem i förbundet. Det handlar om en individuell ansvars- och allriskförsäkring för privatpraktiserande veterinärer och en praktikförsäkring anpassad efter en veterinärpraktiks verksamhetsområde.

TEXT: BIRGITTA PETTERSSON OCH MALIN SVEDBERG, Söderberg & Partners

SVF har tillsammans med Söderberg & Partners och försäkringsbolaget If skade- försäkring tagit fram skräddarsydda försäkringslösningar som är exklusiva för SVF-medlemmar. Samarbetet med Söderberg & Partners har tillkommit för att man som SVF-medlem ska kunna få professionell rådgivning i försäkrings- ärenden och skadesupport.

INDIVIDUELL ANSVARS- OCH ALLRISKFÖRSÄKRING

Försäkringslösningen omfattar privat-

praktiserande veterinärer oavsett om man är egenföretagare eller om man behandlar djur på sin fritid. Det ska dock betonas att denna försäkringslösning främst är framtagen för den som behandlar djur på sin fritid. Är man egenföretagare rekommenderar vi att man kontaktar Söderberg & Partners för att diskutera en eventuell praktikförsäkringslösning.

PRAKTIKFÖRSÄKRING FÖR FÖRETAG

Den unika praktikförsäkringen är anpassad efter en veterinärpraktiks verksamhetsområde och omfattar samtliga anställda. Notera att alla anställda per automatik inte omfattas av momenten sjukavbrott, tjänsteresa och olycksfall. I de fall företaget hyr en lokal eller har anställda rekommenderas en praktikförsäkring, som är en omfattande företags-

försäkring med högre försäkringsbelopp än den individuella försäkringslösningen som endast omfattar försäkringstagaren personligen. Försäkringsomfattningen är valbar och anpassas efter den enskilda veterinärpraktikens behov. Omfattningen som ingår i den individuella ansvars- och allriskförsäkringen går även att inkludera för samtliga anställda i praktikförsäkringen.

NYTT FÖR ÅR 2018

Söderberg & Partners har tillsammans med Sveriges Veterinärförbund gått igenom skadestatistiken som berör er försäkring och som tyvärr visat ett högt skaderesultat. På grund av det dåliga skaderesultatet var en premiehöjning oundviklig.

Söderberg & Partners har därmed gått ut på upphandling och konkurrens- ➤

FOTO: PIXILL

Försäkringslösningen omfattar privatpraktiserande veterinärer oavsett om man är egenföretagare eller om man behandlar djur på sin fritid.

företagande veterinärers förening

**Kurs i företagande & Föreningsstämma
preliminärt 7–8 september 2018**

Mer information kommer om plats och föreläsare.

- utsatt er försäkring. Det innebär att Söderberg & Partners har samlat in offerter från olika försäkringsgivare: If, Svedea samt Zürich. Efter genomgång

av dessa offerter tillsammans med Sveriges Veterinärförbund har Söderberg & Partners fattat ett gemensamt beslut om att byta försäkringsgivare från If

till Zürich då Zürich kunde lämna den lägsta premien till de bästa villkoren.

Nytt för i år är även att ni måste meddela Söderberg & Partners om ni bedriver hästverksamhet.

Kontaktinformation till Söderberg & Partners

Adress: Söderberg & Partners, Box 7785, 103 96 Stockholm.
Ansvariga försäkringsförmedlare:
Birgitta Pettersson, birgitta.pettersson@soderbergpartners.se
Tel: 08-12 13 77 70 eller 070-66 88 953.
Malin Svedberg, veterinärforsakring@soderbergpartners.se
Tel: 08-12 13 77 70 eller 072-710 53 16.

Om ni bedriver hästverksamhet och det inte framgår i försäkringsbrevet under försäkrad verksamhet behöver ni omgående meddela oss för att säkerställa rätt försäkringsskydd.

YTTERLIGARE INFORMATION

För att teckna någon av dessa försäkringar finns produktblad med ansökningsformulär på www.svf.se under rubriken "Blanketter". Ifyllt ansökningsformulär skickas till Söderberg & Partners för offert. Vid frågor kring försäkringarna, vänligen kontakta Söderberg & Partners (se faktaruta). ■

noterat

"Hjälm på!"

Under tre månader har tre utvalda distriktsveterinärmottagningar använt hjälm vid arbete med framför allt hästar. Syftet med pilotstudien är att minska risken för huvud- och nackskador. De flesta medarbetarna i piloten har varit mycket positiva. Utvärderingen är nu klar och Distriktsveterinärerna beslutar att gå vidare och förse alla mottagningar med hjälmar.

– Projektet är lyckat när man med så små medel som en hjälm kan minska risken för skador.

– Vi vill också föregå med gott exempel och kanske få fler aktörer som arbetar med hästar och andra stordjur att använda

hjälm, säger Peter Jacobsson som är projektledare.

Distriktsveterinärerna är måna om arbetsmiljön och arbetar hårt för att minska olika risker, öka säkerheten och tryggheten i det dagliga arbetet med djur.

– Det dröjer lite innan alla mottagningar försetts med hjälmar, men målet är att vara klara före semestern i år, säger Kerstin Vikman, kvalitetschef hos Distriktsveterinärerna. ■

Sveriges fetaste hundar ett viktigt program

Som "Biggest loser", fast för husdjur. I "Sveriges fetaste hundar" åker fyra jockar på bantningsläger.

I realityserien får vi följa Bobby, Noah, Findus och Isabelles väg mot sin målvikt.

Hundcoachen Johan Andersson och veterinären Marie Jury lär mattarna och hussarna hur de ska få sina hundar i form. I slutet av serien ska en vinnare koras.

Marie Jury möter överviktiga husdjur dagligen i sitt jobb på Väsby Djursjukhus där hennes specialintressen är kirurgi, neurologi och oftalmologi.

– Det är ett jätteviktigt problem. Fetma är den största och snabbast växande

FOTO: MAGNUS LIAM KARLSSON, SVT.

Veterinär Marie Jury med sin hund Bettan.

sjukdomen vi har hos våra husdjur. Femtio procent av våra hundar är överviktiga, säger hon.

Ett problem är att många ägare inte vet vad som är rätt kroppsform för deras husdjur. Ett annat är stigmat som kommer med övervikt.

– Alla kanske inte söker hjälp. Det kan vara svårt även för veterinären att ta upp, man vill inte att djurägaren ska bli upprörd. Det är väldigt känsligt.

Med fetma kommer följsjukdomar, och totalt förkortar det hundens liv med ungefär två år. Marie Jury tror att serien kan göra nytta.

– Här får man tips i sin trygga miljö i tv-soffan. Jag tror att det kan göra det lättare att gå till veterinären och be om hjälp.

Sveriges fetaste hundar visas på SVT2. Källa: TT. ■

FOTO: NEWSDEK

Hälsan veterinär Hanna Friedrichsen Borg, specialist i hästens sjukdomar. Hanna arbetar på Dv Stenungsunds hästmottagning.

Rapport från Normgruppens möte 22 januari 2018

SVS Smådjurssektions Normgrupp sammanträdde i januari 2018. Bland annat togs en ny riktlinje om besiktning fram, och riktlinjerna om huggormsbett hos hund och diagnostisering av *Anaplasma* och *Borrelia* diskuterades och uppdaterades.

från sektionerna

Vid mötet 22 januari 2018 närvarade Anna Bodegård-Westling, Anna Norlin, Kristoffer Dreimanis och Maria Ericsson. Lotta Hofverberg och Sophie Gäfvert kunde tyvärr inte vara med.

ARBETE MED PÅGÅENDE FRÅGESTÄLLNINGAR OCH RIKTLINJER Besiktning

En ny riktlinje "Riktlinje om besiktning av hund och katt" diskuterades och färdigställdes. Den kommer att publiceras på SVFs och SSAVAs hemsidor under våren.

Kriterier för preoperativ bedömning av BOAS

Arbetet med att sammanställa ett infor-

mationsbaserat uttalande i frågan pågår och kommer förhoppningsvis att bli klart innan sommaren. Underlaget har tagits fram av en mindre grupp bestående av Sophie Gäfvert, Maria Norell och Andreas Gerdin.

Amputation

Den nya riktlinjen om amputation är nu publicerad i tidningen (se nästa sida) och på SVFs och SSAVAs hemsidor. Läs den gärna!

UPPDATERING AV RIKTLINJER

Arbetet med att uppdatera gamla riktlinjer där så är motiverat fortgår. För att möta vårens utmaningar finns nu riktlinjen för behandling av huggormsbett hos hund i uppdaterad version. Även uppdaterade versioner av riktlinjer för diagnostisering av *Borrelia* och *Ana-*

plasma kommer att publiceras under våren. När en riktlinje uppdateras förses den med ett nytt datum för att ändrade riktlinjer lätt ska kunna identifieras. Gå gärna in på SVFs eller SSAVAs hemsidor och läs de nya versionerna där!

NYA FRÅGESTÄLLNINGAR OCH FÖRSLAG TILL RIKTLINJER

Det har inte inkommit några nya frågeställningar till Normgruppen sedan senaste mötestillfället.

Övrigt

Normgruppen diskuterade bland annat hur de riktlinjer som finns ännu bättre kan nå ut och göras kända för alla kollegor som kan tänkas ha nytta av dem. Input och förslag från medlemmar kring hur riktlinjerna bör kommuniceras tas tacksamt emot av Normgruppen.

Normgruppen välkomnar frågor och synpunkter gällande antagna riktlinjer liksom förslag på nya frågeställningar som ni tycker att vi ska arbeta med. Kontaktuppgifter finns på www.svf.se samt på www.ssava.se.

För Normgruppen smådjur
ANNA NORLIN
sammanställande

Betala medlemsavgiften till SVF via autogiro

Vid autogirobetalning av medlemsavgift till veterinärförbundet fylls blanketten Autogiroanmälan i. Den finns på SVFs hemsida www.svf.se, under Blanketter och Rörande SVF. Man kan också kontakta SVF-kansliet för att få blanketten hemskickad med post. När kansliet fått blanketten i retur kommer avgifterna i fortsättningen att dras från medlemmens konto varje månad.

ACTA VETERINARIA
SCANDINAVICA

Den vetenskapliga tidskriften Acta Veterinaria Scandinavica, skapad av de nordiska veterinärförbunden, publicerar sedan 2007 sina artiklar enbart elektroniskt på Internet. Allt material i tidskriften ligger i sin helhet fritt åtkomligt på adressen www.actavetscand.com. Utgivningen finansieras via en avgift från de publicerade författarna, med de nordiska veterinärförbunden som ekonomisk garant.

För aktuellt innehåll och tidigare publicerade artiklar i Acta Veterinaria Scandinavica hänvisas till hemsidan www.actavetscand.com.

Riktlinje angående amputation

Riktlinjen antogs i oktober 2017.

från sektionerna

Normgruppen har fått frågan om det kan anses etiskt att amputera ett frakturerat ben istället för att åtgärda frakturen. Frågeställningen gäller frakturer som anses relativt okomplicerade och bedöms kunna läka efter en stabiliserande åtgärd men där ägaren tillåts välja amputation då detta blir ett billigare alternativ.

Normgruppen vidarebefordrade frågan till Nordic Veterinary Orthopaedic Society (NoVOS) och fick följande svar:

"Amputation is a salvage procedure that is one of the acceptable techniques we have in surgery. This should be an option for the owner to choose, but the owner should be informed of all alternatives. The motivation for the opinion above is that the procedure can result in a pain free and unstressful situation for most dogs and cats leading to an acceptable quality of life."

Normgruppen instämmer i detta uttalande men vill samtidigt göra följande förtydligande:

Innan amputation övervägs ska övrig hälso- och ortopedisk status utvärderas. En diskussion med ägaren om patientens förväntade anpassningsförmåga till ett trebent liv bör genomföras och patientens förväntade livslängd ska tas i beaktande. Ägaren ska informeras om vikten av adekvat eftervård inklusive sjukgymnastik och att levnadsmiljön (trappor, underlag osv) kan behöva ändras.

Amputationer utförs idag och acceptansen för ingreppet och för trebenta djur har ökat. Det innebär inte att ett beslut om amputation bör tas lättvindigt. Hur bland annat fantomsmärtor

påverkar djur är ännu ofullständigt undersökt men det kan förväntas förekomma även hos våra patienter vilket bör tas i beaktande innan amputation genomförs.

Normgruppen anser att amputation bör betraktas som en sista utväg när andra behandlingsalternativ bedöms olämpliga, inte visar sig fungera eller inte finns tillgängliga.

Normgruppen anser inte att det är etiskt att rutinmässigt erbjuda amputation som förstahandsåtgärd vid en fraktur istället för att åtgärda frakturen. Frågan ställs på sin spets om prisskillnaden mellan stabiliserande åtgärd och amputation är så stor att ägaren inte har råd med en operation och då tvingas välja mellan amputation och avlivning. I dessa fall är det upp till den behandlande veterinären att efter information hjälpa ägaren att fatta ett beslut.

För Normgruppen smådjur

ANNA NORLIN
sammankallande

SÄLLSKAPET ÄLDRE VETERINÄRER, SÄV ÅRSMÖTE och VÅRMÖTE i UMEÅ • 29–31 maj 2018

SÄVs årsmöte och vårmöte kommer 2018 att äga rum i björkarnas stad Umeå med omnejd. Ett spännande och trevligt program väntar oss. För äldre manliga veterinärer blir det en nostalgitripp. För oss övriga väntar andra upplevelser.

Vetenskaplig del: Utveckling av nya antibiotika där Umeå Universitet ligger långt framme, zoonosernas roll inom försvarsforskning och rättspatologi ur ett veterinärmedicinskt perspektiv.

Kulturell del: Presentation av Umeå och Västerbotten med stadsrundvandring och besök på konstmuseet, båtutflykt och Åbrånets Limosin, känt för sin fina råvaror.

Veterinär del: Forslunda gymnasiet, ett ekologiskt lantbruksgymnasium och Hippologum/Umeå Ryttarförening som skapades efter att K 4 avhästats.

Årsmötet: Äger rum den 30 maj kl 18.30 på I 20 officersmäss.

Kostnader för utflykter, luncher och årsmötesmiddag beräknas ligga runt 1 600 kronor. Boendekostnader tillkommer. Rum på UM&E hotell är förbokade och bokas via info@umehotel.se av deltagarna själva. Transport till Umeå sker i egen regi. Om du avser att flyga till Umeå så bör du boka biljett så snart som möjligt.

Sista dagen för anmälan är 1 maj 2018 och sker till ordföranden Solveig Nilsson via e-post vmd.solveig@bredband.net eller på tel 070- 553 28 00. Antalet platser är begränsat.

Även icke SÄV-medlemmar är varmt välkomna att delta i mötet. Om du vill bli medlem i SÄV kontakta Solveig (se ovan). Årsavgiften är 200 kr.

Jätteseger för veterinärkåren

I detta nummer vill vi hoppa över den fackliga frågan och istället berätta att vår föräldralediga förbundsjurist, Jessica Berlin, har vunnit tvist mot Jordbruksverket/ansvarsnämnden. Det gäller två fall.

Det första handlar om en kollega som vid palpation av en något överviktig råtta ansåg sig behöva röntga patienten för att kunna ställa korrekt diagnos. Djurägaren ville inte betala för en röntgenundersökning. Senare dog råtten och vid obduktion visade det sig att den hade en tumör i buken. Obducenten ansåg att kollegan borde upptäckt tumören vid palpation. Jessica använde sig då av flera skriftliga sakkunnigutlåtanden som bevis i förvaltningsrätten där flera kolleger som jobbar med exotiska djur hävdade att det kan vara lätt att missa tumörer på små överviktiga djur och att tumören dessutom kunnat växa ganska mycket på kort tid, det vill säga mellan undersökning och obduktion. Veterinären fick en varning i ansvarsnämnden. Förbundet överklagade beslutet om varning genom Jessica och fick det upphävt i förvaltningsrätten.

FRAMTIDA BETYDELSE

Det andra fallet kommer att ha stor betydelse i framtiden. Det rör en hund som veterinären behandlade och samtidigt sa att den borde remitteras till ett djursjukhus, vilket djurägaren inte ville. Senare kom dock hunden till djursjukhus och var då så pass dålig att den inte gick att rädda. I detta fall förlorade veterinären sin legitimation trots att en djursjukskötare vittnade att hon hört veterinären säga att hunden borde till ett djursjukhus och att sakkunnig veterinär på just denna blodsjukdom vittnade och

FOTO: SUZANNE FREDRIKSSON

Förbundets förhandlingschef Jessica Berlin har vunnit två tvister mot Jordbruksverket/ Ansvarsnämnden.

menade att veterinären vars legitimation återkallades hade agerat helt klanderfritt.

ETT PREJUDICERANDE FALL

Återkallandet av legitimationen överklagades först till ansvarsnämnden och sedan till förvaltningsrätten. I båda instanserna förlorade förbundsjuristen målet. Sedan överklagade Jessica Berlin till Kammarrätten och beviljades prövningstillstånd, vilket är mycket svårt att få. Efter huvudförhandlingen kom vinsten/ domen där kammarrätten slår fast

att det ska vara ställt bortom allt rimligt tvivel att veterinären ska ha agerat oaktamt eller haft uppsåt för att bli fälld och få en erinran, varning eller mista sin legitimation. Beviskraven ska vara lika högt ställda som vid grova brottmål. Detta är en jätteseger för veterinärkåren. Ett prejudicerande fall som vi är glada för. Medlemmens återkallade legitimation sedan 2016 upphävs därmed och han kan återgå till att verka som veterinär igen.

KAJSA GUSTAVSSON
ordförande, AVF

Ny adress? Ny e-post? Ny arbetsgivare? Nytt namn?

Meddela oss på förbundskansliet om du flyttat, bytt arbete, bytt namn eller fått ny e-postadress. Ring eller skriv till Sveriges Veterinärförbund, Box 12 709, 112 94 Stockholm, tel: 08-545 558 20, e-post: kansli@svf.se, hemsida: www.svf.se.

noterat

Kullabygdens Smådjursklinik går med i Evidensia

Kullabygdens Smådjursklinik i Höganäs har valt att gå med i Evidensia. Detta innebär större möjligheter att samarbeta och även att utöka verksamheten.

Kliniken drivs av leg veterinär Eva Rehn som startade verksamheten år 2000. Idag har man 17 anställda, varav fyra veterinärer och tre legitimerade djursjukskötare. Kliniken startade i Viken, men har idag ett guldäge mitt i centrala Höganäs.

– Verksamheten har stadigt vuxit och förra året expanderade vi med en ny operationsavdelning där vi tar emot dagpatienter. Nu när vi går med i Evidensia ser jag fantastiska möjligheter att utöka samarbetet inom djursjukvården, säger Eva Rehn.

Eva Rehn på Kullabygdens Smådjursklinik.

Foto: Newsdesk

Flytten till de nuvarande lokalerna skedde 2014, men lokalerna i Viken finns kvar. Nu öppnas möjligheten att driva verksamhet på båda platserna.

– Vi vill hälsa Eva och hennes medarbe-

tare varmt välkomna och ser fram emot att fortsätta lyfta och utveckla kliniken framåt tillsammans. Nu stärker vi vårt erbjudande till djurägare i Skåne, säger Johan Wiklund, vd Evidensia Sverige. ■

HEPATOLOGY IN DOGS AND CATS

EVIDENSIA
DJURSIUKHUSET
HELSEBORG
SPECIALISTDJURSIUKHUS

9–10 november 2018
Evidensia Specialistdjursjukhuset Helsingborg

Vi har glädjen att bjuda in till ovanstående kurs för veterinärer. Kursen riktar sig till såväl aspiranter inom specialistprogrammet för hundens och kattens sjukdomar som till veterinärer som vill uppdatera sig inom "standard of care" diagnostik och behandling av hundens och kattens lever- och gallgångssjukdomar. Föreläsningarna är på engelska.

ANMÄLAN & INFO

Kontakta **Gunilla Bylander** via mail anmalan.djursjukhusethbg@evidensia.se.

Sista anmälningdag är 12 oktober 2018

Kursavgiften är 9 200 kr exkl moms och inkluderar luncher, middag, kaffe och kursmaterial.

Vi hjälper er gärna med bokning av boende.

FÖRELÄSARE

Prof. David Twedt, DVM, DACVIM-SA
Dr. Twedt is a Professor at the Department of Clinical Sciences at Colorado State University, USA.

Dr. Penny Watson, DVM, MA, VetMD, CertVR, DSAM, DipECVIM, FRCVS
Dr. Watson is a Senior Lecturer in Small Animal Medicine at the Queen's Veterinary School hospital, Cambridge Veterinary School, UK.

UR INNEHÅLLET

- Clinical approach to canine and feline Liver Disease
- Chronic Hepatitis and Therapy
- Vascular Disorders
- Gallbladder diseases
- Casediscussion

Varmt välkommen!

Glöm inte bort att lämna rätt information

Här kommer en påminnelse till dig som företagande veterinär om att det är lämpligt att se till att lämna rätt information om hantering av personuppgifter. Det är sådant administrativt kringarbete som ibland glöms bort.

En av de grundläggande principerna i Dataskyddsförordningen, GDPR, är transparens, det vill säga att ditt företag öppet ska visa hur företaget behandlar personuppgifterna för kunder, anställda med flera, vilkas personuppgifter företaget hanterar. Med en bra och genomtänkt information ökar du förtroendet för att ditt företag behandlar personuppgifterna på ett säkert sätt. De registrerade, det vill säga de vars personuppgifter det är, får också bättre möjligheter att ta tillvara sina rättigheter.

VISS INFORMATION FRÅN FYSISK PERSON

När ditt företag tar emot personuppgifter från en fysisk person ska det lämna viss information till personen. Det kan handla till exempel om en ny kund som bokat ett besök. Dessutom ska ditt företag lämna viss information om företaget börjar använda personuppgifterna för andra ändamål än det som uppgifterna samlades in för.

Informationen ska lämnas både när ditt företag får uppgifterna av personen och när ni hämtar uppgifterna från någon annan. När företaget hämtar personuppgifter från någon annan ska ni lämna informationen senast en månad efter att ni tog emot uppgifterna.

Det framgår av GDPR vilka punkter ditt företag måste ha med i informationen. I den dokumentation över personuppgiftsbehandlingar som ditt företag

FOTO: PIXHILL

Som företagande veterinär är det viktigt att lämna rätt information om hantering av personuppgifter.

informerar om. Dessutom ska informationen påminna om registrerades rättigheter till bland annat rättelse. Var uppmärksam på att rättigheterna är olika beroende på vad ditt företag stödjer sin behandling på, vilket ni också ska informera om.

SKRIFTLIGT SOM HUVUDREGEL

har eller registret över behandlingarna finns mycket beskrivet av det som ska

informationen lämnas skriftligen. Detta kan ditt företag göra till exempel i en ➤

Sällskapet för veterinärmedicinsk forskning kallar till ÅRSMÖTE

Onsdagen den 16 maj kl 15.00 i salen Ratatosk, VHC, Ultuna, Uppsala

Kaffe och kaka serveras från kl 14.30!

I anslutning till årsmötet håller
Dr. Giulio Grandi en presentation med titeln:
"Fransk hjärtmask i Sverige: Vilken risk finns för våra hundar?"

Alla gamla och nya medlemmar hälsas hjärtligt välkomna!

Se även www.vetmedforsk.se

- integritetspolicy som finns på företagets hemsida och som visar hur ni hanterar personuppgifter. Men informationen kan lämnas muntligen om den registrerade, det vill säga den person uppgifterna gäller, begär det och du är säker på att det är den registrerade du talar med.

Informationen ska vara kort, klar och tydlig, begriplig och i en lätt tillgänglig form. Ditt företag ska använda ett klart och tydligt språk, särskilt om den vänder sig till barn. Det går att använda symboler eller annan visualisering för att

underlätta överblick över hur ditt företag kommer att använda och hantera personuppgifterna.

ANVÄND ENKELT SPRÅK

Försök därför att använda ett enkelt språk med korta meningar och stycken. Det är inte fråga om något juridiskt dokument utan om kommunikation med kunder med flera. Informationen kan därför få vara mer än bara en uppräkningslista av det som måste vara med i informationen.

Tänk på att det kan vara lämpligt att ha informationen som ditt företag lämnar uppdelad beroende på vilka, till exempel kunder eller nyanställda, som ska få informationen. Annars finns risk för att texten blir för lång och svår att ta till sig.

Om den registrerade redan har informationen behöver ditt företag inte lämna den igen, varken när ditt företag samlar in uppgifterna eller vid ändring av syftet. Det skulle vara olidligt med ständig information och ingen skulle orka ta det till sig.

VISSA UNDANTAG

Det finns vissa undantag då ditt företag inte behöver lämna information. Det kan vara till exempel om det är omöjligt eller skulle medföra oproportionerlig ansträngning eller det finns lagregler om att lämna ut uppgifterna. Tänk på att dokumentera noga varför ni väljer att inte informera de registrerade när ditt företag använder något av undantagen i lagen.

Ditt företag utgår från nuvarande behandlingar och dokumentation i informationen. Tänk på att informationstexterna kommer att behöva uppdateras med jämna mellanrum. Genom att lämna informationen visar ditt företag att ni följer reglerna, bygger förtroende och ger kunderna bättre möjlighet att bevaka att deras personuppgifter används på ett korrekt sätt.

KARIN BERGGREN
jur kand, ansvarig rådgivningen
Företagarna

Preliminär föredragningslista

vid ordinarie fullmäktigemöte
med Sveriges Veterinärförbund
måndag 7 maj – tisdag 8 maj 2018,
kl 10.00–17.30 dag 1 och 8.30–16.00 dag 2.
Plats: Hotell Birger Jarl, Stockholm

- 1 §. Mötets öppnande. Upprop och justering av röstlängd.
- 2 §. Val av mötesordförande och sekreterare.
- 3 §. Mötets stadgeenliga utlysande.
- 4 §. Fastställande av föredragningslistan. Anmälan av eventuella övriga ärenden.
- 5 §. Val av två justeringsmän, tillika rösträknare.
- 6 §. Föredragning om ekonomisk situation.
- 7 §a, Förra styrelsens förvaltningsberättelse.
- §b, Nuvarande styrelsens förvaltningsberättelse samt resultat- och balansräkning.
- 8 §. Revisorernas berättelse.
- 9 §. Fastställande av resultat- och balansräkning.
- 10 §. Fråga om ansvarsfrihet för föregående styrelse (som avgick i nov 2017).

Mötet ajourneras.

Information från Sacos styrelseordförande, Göran Arrius.

- 11 §. Den aktuella verksamheten.
- 12 §. Fråga om ansvarsfrihet för nuvarande styrelse.

Dag 2:

- 13 §. Resultat av medlemsenkät.
- 14 §. Presentation och diskussion om nya stadgar.
- 15 §. Godkännande av nya stadgar. Eventuella följdbeslut.
- 16 §. Presentation av nominerade till förtroendeposter.
- 17 §. Val till förtroendeposter.
- 18 §. Behandling av inkomna motioner.
- 19 §. Styrelsens propositioner.
- 20 §. Förslag till verksamhetsplan för 2019 och 2020.
- 21 §. Fastställande av medlemsavgift för 2019 och 2020.
- 22 §. Eventuella hedersutmärkelser.
- 23 §. Övriga vid fastställande av föredragningslistan upptagna ärenden.
- 24 §. Mötets avslutande.

Har du frågor om cancer?

Välkommen att kontakta Cancerfondens informations- och stödlinje för information och känslomässig stöd.

Ring 020-59 59 59

infostodlinjen@cancerfonden.se

Cancerfonden

SLU ledigkungör följande stipendier ur

2018 ÅRS STIPENDIEFONDER vid fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap

SÖKBARA FÖR LEG VETERINÄRER

Gymn dir Stina Johanssons i Fränsta fond för veterinärmedicinsk forskning, preliminärt stipendiebelopp 26 084 kr.

"Utdelas i form av bidrag till forskare som arbetar med klinisk veterinärmedicinsk forskning i Sverige eller vid utländsk vetenskaplig institution eller som resestipendium till kliniskt verksam veterinär. Företrädare till forskningsbidrag för klinisk forskning har examinerad veterinär, som nyligen påbörjat forskarutbildning inom kliniskt ämne. Företrädare till resestipendium har examinerad veterinär verksam vid klinisk institution i Uppsala. *Bidrag ges inte till forskning som innefattar djurförsök.* Sökande som vill förlägga forskningsverksamhet till utländsk institution skall vara svensk medborgare."

Fullständig projektbeskrivning ska bifogas ansökan.

Gunnar Philipssons stipendiefond, preliminärt stipendiebelopp 15 142 kr.

"Utdelas till understödjande av vetenskaplig forskning i första rummet till studier av hästens, men jämväl till studier av fårets sjukdomar. Understöd skola i första hand utdelas till lärare vid veterinärhögskolan och eljest till svensk veterinär som av kollegienämnden anses därtill kvalificerad."

Fullständig projektbeskrivning ska bifogas ansökan.

Stiftelsen "Till min mors minne, Amanda Personnes fond", preliminärt stipendiebelopp 72 073 kr.

Utdelas i form av bidrag till forskning kring behandling och vård av sjuka hundar.

Fullständig projektbeskrivning ska bifogas ansökan.

Linnea och Axel Ericsons stipendiefond, preliminärt stipendiebelopp 185 458 kr.

"Utdelas till stöd för vetenskapligt forskningsarbete rörande hästens och hundens sjukdomar. Stipendiet skall utdelas till yngre forskare vid fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap som avlagt veterinärmedicin doktorsexamen för att av vederbörande i dennes forskning nyttjas för teknisk assistans, resor, apparatur eller material (foder, farmaka, röntgen o dyl)". Stipendiet kan delas. Stipendiet kan innehas i högst tre år under förutsättning att det vetenskapliga arbetet fortfarande pågår."

Fullständig projektbeskrivning ska bifogas ansökan.

Regementsveterinär F A Setterboms stipendiefond, preliminärt stipendiebelopp 52 361 kr.

Stipendiet utdelas till legitimerad veterinär "att under tid och i länder som kollegiet bestämmer studera nötkreaturens, fårens, svinkreaturens, hundens och pålsdjurens sjukdomar och deras behandling samt även åkommor hos våra matnyttiga fjäderfä bland husdjuren"

Fullständig projektbeskrivning ska bifogas ansökan.

SÖKBARA FÖR VETERINÄRSTUDERANDE

Regementsveterinär och fru Carl Ahlgrens stipendiefond, preliminärt stipendiebelopp 38 079 kr.

"Stipendiet tilldelas skötsam studerande, som tillhör någon av **2:a–4:e årskurserna** samt i sina studier vid veterinärhögskolan ådagalagt mycket god studiebegåvning och förvärvat goda vitsord."

August Carlssons stipendium, preliminärt stipendiebelopp 80 997 kr.

"Bidrag skall tilldelas skötsam veterinärstuderande med goda vitsord i sina studier vid veterinärhögskolan, med företrädare för den, som ådagalagt särskilt intresse och kunnighet i fråga om hästens vård och behandling."

Veterinärmedicinska fakultetens stipendiesamfund, preliminärt stipendiebelopp 89 031 kr.

Samfonden har bildats genom sammanläggning av följande enskilda fonder efter medgivande av Kammarkollegiet 1992-10-01: Anderssons, Gustafssons, Heimanns, Modigs, Palms, Schmidts, Tinnerstedts, Vennerholms och Östergötlands veterinärkassors. Utdelning sker i form av stipendier inkl resestipendier till en eller flera veterinärstuderande. I tillämpliga delar ska hänsyn tas till föreskrifterna i urkunderna för de i stipendiesamfonden ingående donationerna. Stipendier bör i första hand tilldelas studerande som passerat utbildningens icke kliniska del.

Stiftelsen Elsa Paulssons minnesfond, preliminärt stipendiebelopp 73 848 kr.

Dåvarande Veterinärmedicinska fakulteten, SLU, erhöll under hösten 2000 en donation från herr Torbjörn Paulsson, Sollentuna. Fakultetsnämnden beslutade, i enlighet med donators önskan, att stiftelsens ändamål är att tillgängliga medel ska användas till stipendier för studerande inom veterinärprogrammet för genomförande av examensarbete. Stipendiet får innehas under högst ett år.

Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap utlyser härmed stipendium att utdelas till en eller flera veterinärstuderande för täckande av kostnader (analyser, resor etc) i samband med genomförande av examensarbete. Till ansökan ska bifogas studieplan för examensarbetet, projektbeskrivning samt vad sökta medel ska användas till (kostnads kalkyl med detaljerade uppgifter om kostnader för t.ex. resor, uppehälle och analyser).

OBS! Vid bedömning av ansökan till Elsa Paulssons minnesfond läggs stor vikt vid att ansökan är korrekt formulerad och fullständig avseende upprättade kostnadsplaner för finansiering av examensarbeten.

Ansökan på särskild blankett ska ha inkommit till registrator@slu.se senast onsdag den 25 april 2018.

Ansökan plus ev bilagor insändes elektroniskt. 2018 års blanketter finns på VH-fakultetens hemsida www.slu.se/vh/stipendier.

Den sökande är själv skyldig att förse sin ansökan med sådana uppgifter som behövs för bedömning av ansökan. OBS! Till stipendier som fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap utlyser behöver den sökande inte bifoga något utdrag ur studiedokumentationsregistret (LADOK).

Vilken är din diagnos? – Svar

SVAR

Regelbunden rytm och normal hjärtfrekvens med breddökade QRS-komplex med konstanta P–R-intervall vilket talar för en sinusrytm. Sannolikt orsakas de breddökade QRS-komplexen av ett högersidigt skänkelblock med en högersidig axelförskjutning, se Figur 2.

DISKUSSION

Vid analys av EKG-registreringar är det viktigt att man följer ett schema där ett antal frågor besvaras för att minska risken för feltolkningar.

1) Först bedömer man om hjärtfrekvensen är normal, långsam eller snabb. I detta fall är frekvensen normal.

2) Därefter bedöms om rytmen är regelbunden eller ej genom att mäta avstånden mellan QRS-komplexen (kammarrytmen) och mellan P-vågorna (förmaksrytmen).

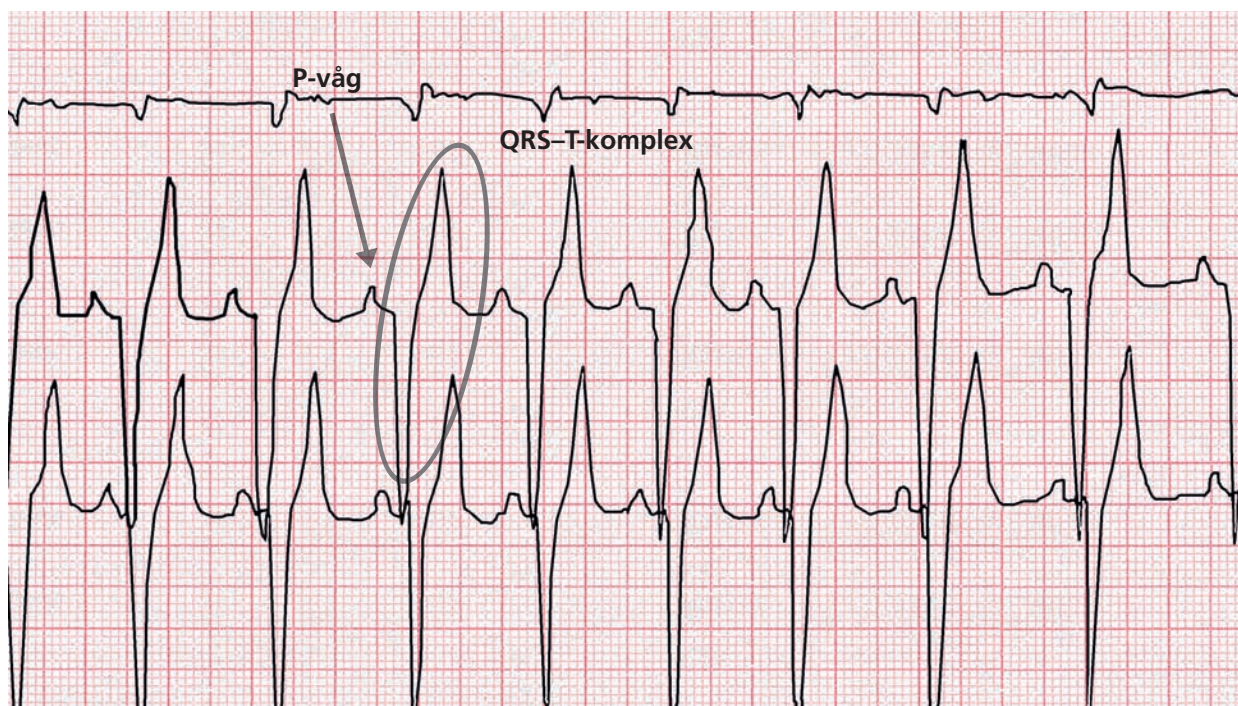
Denna hund bedöms ha en regelbunden hjärtrytm.

3) QRS-komplexen klassificeras som smala eller breda ($>0,07$ s hos hund och $>0,04$ s hos katt). Hos denna hund bedöms komplexen vara breddökade.

4) Mätning av P–R-intervallen visar om detta är konstant eller ej, dvs om det är sannolikt att P-vågorna ger upphov till efterföljande QRS-komplex. I detta fall är P–R-intervallerna konstanta, varför ett orsakssamband mellan förmaks- och kammarimpulserna anses föreligga.

5) Alla fynd sammanfattas i en sannolik EKG-diagnos. Hos denna hund är den enda avvikelserna att QRS-komplexen är breddade. Breddökade QRS-komplex representerar asynkron depolarisering av kamrarna beroende på något av följande alternativ:

- QRS-komplexen uppstår i kammare
- Skänkelblock (intermittent eller permanent)

FIGUR 2. De breddökade QRS-komplexen orsakades sannolikt av ett högersidigt skänkelblock med en högersidig axelförskjutning.

När du skriver till Svensk Veterinärtidning – tänk på att illustrationer (= foton, teckningar, grafer, röntgenbilder etc) underlättar läsandet. Glöm inte att alla bilder i elektroniskt format måste vara högupplösta, dvs i maximal storlek, för att kunna användas i tidningen.

c. "Pre-excitation/macro-reentry" där impulsledning mellan förmak och kammare delvis sker via en accessorius ledningsbana förutom den normala AV-överledningen

d. Förstoring av kamrarna

Hos denna hund är den mest sannolika förklaringen till de breddökade QRS-komplexen att det föreligger ett skänkelblock. Detta grundas på att det inte föreligger någon arytmi och att P–R-intervallet är konstant och dess längd inom normalgränsen, vilket talar för en normal AV-överledning. De djupa S-vågorna medför att den elektriska axeln är förskjuten åt höger vilket innebär att skänkelblocket klassificeras som högersidigt. En annan tänkbar förklaring till dessa EKG-fynd är att det föreligger en så kallad isorytmisk AV-dissociation då förmak och kammare styrs av olika fokus med i stort sett samma frekvens vilket innebär att P–R-intervallet i stort sett är konstant trots att impulserna inte har något samband. Under en längre

registrering kan man upptäcka en liten skillnad i P–R-intervallet som avslöjar detta fenomen.

Då ekokardiografi visar på normala hjärtrum är ingen behandling indicerad vad gäller hjärtfelet. Ingen behandling finns eller behövs för skänkelblocket och inte heller för den alternativa diagnosen AV-dissociation så länge som hjärtfrekvensen inte påverkar hemodynamiken, dvs håller sig under cirka 170 slag/minut. Hundens symtom bedöms inte vara relaterade till skänkelblocket.

EKG-fall av intresse för publicering i SVT kan skickas till Anna Tidholm, c/o SVT-redaktionen. Registreringen bör vara avledning II med hastigheten 50 mm/sek och amplituden 1 cm = 1 mV. Både kompletta fall-beskrivningar och frågeställningar riktade till Anna Tidholm tas emot.

Välkommen med din ansökan
SENAST DEN 20 APRIL 2018

KOMMUNIKATÖR/VETERINÄR

Är du legitimerad veterinär, med klinisk erfarenhet inom olika djurslag, gärna specialist och en van kommunikatör som vill vara med på en förändringsresa? Är du bred inom information, marknadsföring, medievana och har förmågan att utveckla och skapa nya förutsättningar? Då kan det här vara din nästa utmaning!

Just nu är det förändring på gång hos Sveriges Veterinärförbund och vi letar efter dig som vill vara med på en spännande resa och driva verksamheten till nya höjder. Som kommunikatör och en av två veterinärer på Sveriges Veterinärförbund kommer du vara placerad i vackra lokaler vid Kungsholms Hamnplan i Stockholm och rapportera direkt till Kanslichefen.

OM ROLLEN

Din huvuduppgift blir att med stöd av övriga medarbetare planera, koordinera och utföra uppdrag kring förbundets externkommunikation. I arbetet ingår bland annat att leda arbetet med vår egen tidning Svensk Veterinärtidning och annat externt informationsmaterial, webbadministration, ansvara för olika former av annonseringar, planering och genomförande av event samt granska artiklar på både svenska och engelska. Du kommer att jobba i nära samarbete med vår Kansliveterinär bl a kring våra specialistutbildningar, remissvar och där resor/ internationell representation ibland förekommer. Rollen är dynamisk och kan förändras med förbundets utveckling och arbetsuppgifter kan därmed förändras eller tillkomma. Du är med och driver förändringsfrågor och föreslår åtgärder som du finner främjar förbundets bästa.

KVALIFIKATIONSKRAV

Vi söker dig som är legitimerad veterinär med klinisk erfarenhet, gärna specialist och har god medie- och kommunikationsvana med en längre yrkeserfarenhet. Mycket goda kunskaper i svenska och engelska i tal och skrift är nödvändiga för rollen liksom en gedigen vana av datorer/webb och sociala medier.

ÖNSKVÄRT/MERITERANDE I ÖVRIGT

Vana vid grafisk formgivning, att arbeta med layout är ett önskemål. Gärna någon form av ledarskapsutbildning och internationell erfarenhet.

Vi lägger stor vikt vid dina personliga egenskaper. Som person är du initiativtagande, kommunikativ och självgående samt flexibel inför din roll i det totala

uppdraget. Du arbetar målfokuserat och gillar resultat. Du är social och utåtriktad och har lätt för att skapa förtroende i dialog med andra. Sveriges Veterinärförbund värdesätter de kvaliteter som jämn könsfördelning och mångfald tillför verksamheten. Vi ser därför gärna sökande av alla kön och med olika födelsebakgrund, funktionalitet och livserfarenhet.

Tillträde: Snarast möjligt efter överenskommelse.

Anställningsform: Fast tillsvidareanställning.

Anställningens omfattning: 100 %.

Lön: Individuell lönesättning tillämpas.

Upplysningar om anställningen:
Kanslichef Ann-Louise Fredrikson
08-545 58 21, ann-louise.fredrikson@svf.se

Kansliveterinär Monika Erlandsson
08-545 558 24, monika.erlandsson@svf.se

Välkommen med din ansökan senast
den 20 april 2018.

OM SVERIGES VETERINÄRFÖRBUND

Sveriges Veterinärförbund är ett fackförbund för Sveriges veterinärer, grundades 1860 och ingår i Saco. Förbundet är också en intresseorganisation för både anställda och företagande veterinärer. Det är ett professionsförbund med ca 3 500 legitimerade veterinärer som medlemmar. Förbundets huvudsyfte är att stötta veterinärer i deras profession och yrkesvardag, både vetenskaplig och arbetsrättsligt.

Besök vår hemsida: www.svf.se

KONGRESSER & KURSER

SVENSKA

WEBBKURSER

DISA – DJUROMSÖRG VID SLAKT OCH ANNAN AVLIVNING

DJURSKYDDSBEDÖMNING GRIS

HANTERING AV DJURSKYDDSBROTT.

Arr: Nationellt centrum för djurvelfärd (SCAW). Info: Maria Forsberg Lönn, maria.lonn@slu.se och www.slu.se/sv/centrumbildningar-och-projekt/nationellt-centrum-for-djurvelfard/utbildning1/aktuella-utbildningar/eller/www.slu.se/scaw

v 16

18–21/4 -18. MOCK EXAM, Halmstad.

Arr: Accesia Academy.

Info: <http://academy.accessia.se>

20–22/4 -18. VETA-DAGARNA 2018.

TEMA: AKUT- & INTENSIVVÅRD, Norrköping.

Arr: VeTA-bolaget.

Info: www.vetabolaget.se

21–22/4 -18. IMMUNOLOGY, Helsingborg.

Arr: Evidensia Academy.

Info: www.evidensiaacademy.com

v 17

26–27/4 -18. ANAESTHESIA, Helsingborg.

Arr: Evidensia Academy.

Info: www.evidensiaacademy.com

27/4 -18. BRACHYCEPHALY RELATED HEAD, NECK AND THORACIC ABNORMALITIES IN THE DOG, Malmö. Arr: Swevet.

Info: www.swevet.se, 0771-21 55 00

27–28/4 -18. FUNDAMENTALS IN OPHTHALMOLOGY, Malmö. Arr: Swevet.

Info: www.swevet.se, 0771-21 55 00

28–29/4 -18. FORTSÄTTNING, HUND- OCH KATTANDVÅRD – EXTRAKTION (STEG 1-GOD-KÄND), Stockholm.

Arr: KRUUSE/Hedvig Armerén.

Info: www.kruuse.com

v 18

2/5 -18. FODERALLERGI HOS HUND OCH KATT, Jönköping. Arr: SWEVET.

Info: www.swevet.se

3/5 -18. FODERALLERGI HOS HUND OCH KATT, Malmö. Arr: SWEVET.

Info: www.swevet.se

3–4/5 -18. KLINISK NEUROLOGI DEL 2, Knivsta. Arr: VeTA-bolaget.

Info: www.vetabolaget.se

4–5/5 -18. BESIKTNING AV HÄSTAR, Täby.

Arr: VeTA-bolaget.

Info: www.vetabolaget.se

4–6/5 -18. KURS (OCH ÅRSMÖTE) MED TEMA BUKKIRURGI, LAPAROSKOPI OCH INTENSIVVÅRD VID BUKKIRURGI, Näås fabriker (nära Göte-

borg). Arr: Skalpell.

Info: Sune Jerre, 0723-12 00 56,

sune.jerre@telia.com, www.skalpell.se

5–6/5 -18. ENDOCRINOLOGY, Strömsholm.

Arr: Evidensia Academy.

Info: www.evidensiaacademy.com

v 20

15–16/5 -18. GRUNDLÄGGANDE TEKNISK OCH PRAKTISK HANTERING AV DT, Göteborg.

Arr: VeTA-bolaget.

Info: www.vetabolaget.se

v 21

26–28/5 -18. KATTANDVÅRD OCH DESS KOMPLEXITET, Halmstad.

Arr: Accesia Academy.

Info: <http://academy.accessia.se>

v 26

25–29/6 -18. DENTISTRY I, Halmstad.

Arr: Accesia Academy.

Info: <http://academy.accessia.se>

v 33

16–18/8 -18. EUROPEAN WORKSHOP ON EQUINE NUTRITION 2018, Uppsala. Arr: SLU.

Info: <https://www.slu.se/en/departments/anatomy-physiology-biochemistry/ewen-2018/>

v 35

29–31/8 -18. ORAL MEDICIN – DIAGNOSTIK, Halmstad. Arr: Accesia Academy.

Info: <http://academy.accessia.se>

v 37

12–14/9 -18. ENDOSKOPISK OCH ÖPPEN-KIRURGISK KURS I ÖRON, NOS OCH HALSSJUKDOMAR HOS HUND & KATT, Halmstad.

Arr: VeTA-bolaget.

Info: www.vetabolaget.se

v 38

20–22/9 -18. ORTODONTI II, Halmstad.

Arr: Accesia Academy.

Info: <http://academy.accessia.se>

22–23/9 -18. EMERGENCY MEDICINE, Strömsholm. Arr: Evidensia Academy.

Info: www.evidensiaacademy.com

v 39

25–26/9 -18. EXOTIC ANIMAL DENTISTRY I, Halmstad. Arr: Accesia Academy.

Info: <http://academy.accessia.se>

v 40

4–6/10 -18. "DRILLNING I ENDO-, PERIO- OCH RESTO", Halmstad. Arr: Accesia Academy.

Info: <http://academy.accessia.se>

Veterinär söks till smådjursklinik i Sollefteå

Den lilla kliniken med de stora resurserna – nybyggd klinik sedan 3,5 år tillbaka i Sollefteå i vackra Ådalen, Ångermanland.

Vi som jobbar här är en veterinär, en leg djursjukskötare, en djurvårdare och en lokalvårdare.

Vi är utrustade med direktdigital röntgen, ultraljud, IDEXX lab utrustning, gastroskop, gasnarkos med övervakning, tandunit och tandröntgen. Vi har även en rehab avd med WTM, laser och vib platta.

Vi arbetar måndag–fredag, 08.00–17.00, men tar även emot akuta fall på kvällen, nätter och helger i mån av tillgänglighet.

Tillträde efter överenskommelse.

Din Veterinär i Sollefteå AB • info@dinveterinar.com • 073-7349468

NY 4-6/10 -18. KURS I HJÄRTSJUKDOMAR

HUND OCH KATT, Vetlanda.

Arr: Wallby Säteri.

Info: www.wallby.se, magnus@wallby.se
(se annons i denna tidning)

5-6/10 -18. GENETIKKONFERENS, Uppsala.

Arr: VeTA-bolaget.

Info: www.vetabolaget.se

6-7/10 -18. ONCOLOGY, Helsingborg.

Arr: Evidensia Academy.

Info: www.evidensiaacademy.com

v 41

9-10/10 -18. PRACTICAL OPHTHALMOLOGY FOR EQUINE PRACTITIONERS, Helsingborg.

Arr: VetPD. Info: www.vetpd.com

11-13/10 -18. RÖNTGENDIAGNOSTIK FÖR SMÅDJURSPRAKTIKER, Göteborg.

Arr: VeTA-bolaget.

Info: www.vetabolaget.se

11-14/10 -18. EQUINE FOOT CASE DAYS, Nödinge.

Arr: Agpferd.

Info: www.agpferd.com/conferencescourses/

v 42

15-16/10 -18. PARROTS, Malmö.

Arr: Evidensia Academy.

Info: www.evidensiaacademy.com

15-17/10 -18. OPTIMAL MANAGEMENT OF PD, Halmstad.

Arr: Accesia Academy.

Info: <http://academy.accessia.se>

20-21/10 -18. ULTRALJUD SMÅDJUR GRUNDLÄGGANDE BUK, Uppsala.

Arr: VeTA-bolaget.

Info: www.vetabolaget.se

v 43

22-26/10 -18. DENTISTRY III, Halmstad.

Arr: Accesia Academy.

Info: <http://academy.accessia.se>

25-26/10 -18. HJÄRT- OCH LUFTVÄGSSJUKDOMAR MED FOKUS PÅ AKUTA TILLSTÄND, Uppsala.

Arr: VeTA-bolaget.

Info: www.vetabolaget.se

26-27/10 -18. RÖNTGENTEKNIK, -ANATOMI HUND & KATT, GRUND, Göteborg.

Arr: VeTA-bolaget.

Info: www.vetabolaget.se

v 44

30-31/10 -18. BETEENDEN HUND & KATT FÖRDJUPNING, Göteborg.

Arr: VeTA-bolaget.

Info: www.vetabolaget.se

9-10/11 -18. VETERINÄRKONGRESSEN 2018, Uppsala.

Arr: SVF.

Info: Vasso Norlund, 08-545 558 27, vasso.norlund@svf.se, www.svf.se/sv/Sallskapet/Veterinarkongressen/

31/10-1/11 -18. DIAGNOSTIK OCH BEHANDLING AV HÅLTA, HUND OCH KATT, DEL 1, Enköping.

Arr: VeTA-bolaget.

Info: www.vetabolaget.se

NY 1-2/11 -18. RADIOLOGI II, Halmstad.

Arr: Accesia Academy.

Info: <http://academy.accessia.se>

INTERNATIONELLA

Fler internationella kurser hittar du på Vet Agendas hemsida www.vetagenda.com, på British Small Animal Veterinary Associations hemsida www.bsava.com och på European School for Advanced Veterinary studies hemsidor www.esavs.org, www.esavs-master.org, www.esavs-certificate.org och på hemsidan för The British Equine Veterinary Association (hästveterinärkurser) www.beva.org.uk/news-and-events/beva-courses samt på World Veterinary Association (WVA) continuing education portal wva.wcea.education

v 16

21-22/4 -18. SMALL ANIMAL NEUROLOGY AND RADIOLOGY, Warszawa, Polen.

Arr: VetCo (Veterinary Consulting & Control) Academy.

Info: Monika Orzyłowska,

+48 792 390 350, biuro@vetco.pl

v 17

25-26/4 -18. GPCERT SAM&S 21&22 DERMATOLOGY & UROLOGY, Greve, Danmark.

Arr: Evidensia Academy.

Info: www.evidensiaacademy.com

v 18

5-8/5 -18. WORLD VETERINARY ASSOCIATION CONGRESS 2018, Barcelona, Spanien.

Info: www.wvac2018.org/

v 19

8-9/5 -18. ABDOMINAL ULTRASOUND, Greve, Danmark.

Arr: Evidensia Academy.

Info: www.evidensiaacademy.com

v 20

14-15/5 -18. GPCERT SAS 13&14 ORTHOPEDICS FORELIMB AND HINDLIMB, Greve, Danmark.

Arr: Evidensia Academy.

Info: www.evidensiaacademy.com

17-18/5 -18. 5TH WORLD CONGRESS ON TARGETING INFECTIOUS DISEASES – TARGETING PHAGE & ANTIBIOTIC RESISTANCE CONGRESS, Florens, Italien.

Info: www.tid-site.com,

contact@tid-site.com

v 21

22-23/5 -18. GPCERT SAM&S 23&24 OPTHALMOLOGY, Greve, Danmark.

Arr: Evidensia Academy.

Info: www.evidensiaacademy.com

24-25/5 -18. GPCERT SAM&S 23&24 OPTHALMOLOGY, Greve, Danmark.

Arr: Evidensia Academy.

Info: www.evidensiaacademy.com

25-26/5 -18. GPCERT SAM&S 19&20 CARDIOTHORACIC MEDICINE & SURGICAL ONCOLOGY, Vantaa, Finland.

Arr: Evidensia Academy.

Info: www.evidensiaacademy.com

v 22

30/5-2/6 -18. XVIII MIDDLE-EUROPEAN BUIATRICS CONGRESS, Eger, Ungern.

Arr: Hungarian association for buiatrics.

Info: www.mbuatrikus.org/showpage.php?azon=hirek&lang=en

v 23

7-9/6 -18. ALL ABOUT THE SEIZURES ... WITH A LOT ABOUT THE BRAIN, Greve, Danmark.

Arr: Evidensia Academy.

Info: www.evidensiaacademy.com

v 24

12-13/6 -18. GPCERT SAM&S 15&16 ANAESTHESIA & ORAL AND PHARYNGEAL SURGERY, Greve, Danmark.

Arr: Evidensia Academy.

Info: www.evidensiaacademy.com

v 25

22-25/6 -18. 5TH INTERNATIONAL ONE HEALTH CONGRESS, Saskatoon, Kanada.

Arr: The One Health Platform and the University of Saskatchewan.

Info: www.onehealthcongress.com

v 34

24-26/8 -18. THE EQUINE FASCIAL KINETIC LINES & POINTS TREATMENT DAYS, Bingen och Waldalgesheim, Tyskland.

Arr: Agpferd.

► Info: www.agpferd.com/conferencescourses/

v 35

28/8-1/9 -18. WORLD BUIATRICS CONGRESS 2018, Sapporo, Japan.

Arr: World association for buiatrics.
Info: <http://www.wbc2018.com/>

v 36

7-8/9 -18. GPCERT SAM&S 23&24 OPTHALMOLOGY, Greve, Danmark.
Arr: Evidensia Academy.
Info: www.evidensiaacademy.com

v 37

14-15/9 -18. GPCERT SAM&S 19&20 CARIOTHORACIC MEDICINE & SURGICAL ONCOLOGY, Skjetten, Norge.
Arr: Evidensia Academy.
Info: www.evidensiaacademy.com

v 38

17-18/9 -18. GPCERT SAS 15&16 ORTHOPEDICS, Greve, Danmark.
Arr: Evidensia Academy.
Info: www.evidensiaacademy.com

19-21/9 -18. SURGICAL DISEASES OF THE BRACHYCEPHALIC DOGS, Greve, Danmark.

Arr: Evidensia Academy.
Info: www.evidensiaacademy.com

22-25/9 -18. EQUINE ORTHOPAEDIC CASE DAYS, Müggenhausen och Heimerzheim, Tyskland. Arr: Agpferd.
Info: www.agpferd.com/conferencescourses/

v 39

24-25/9 -18. JUVENILE HIP DYSPLASIA, Greve, Danmark.
Arr: Evidensia Academy.
Info: www.evidensiaacademy.com

26-27/9 -18. ORTHOPAEDIC REHABILITATION OF THE EQUINE ATHLETE, nära Oslo, Norge.
Arr: VetPD. Info: www.vetpd.com

v 40

2-3/10 -18. GPCERT SAS 17&18 MEDICAL NEUROLOGY & MEDICAL ONCOLOGY, Greve, Danmark. Arr: Evidensia Academy.
Info: www.evidensiaacademy.com

4-7/10 -18. EQUINE FASCIAL MANIPULATION DAYS, Bingen och Waldalgesheim, Tyskland. Arr: Agpferd.
Info: www.agpferd.com/conferencescourses/

5-6/10 -18. GERMAN EQUINE VETERINARY ASSOCIATION EQUINE CONGRESS, Berlin, Tyskland. Info: www.geva-gvms.org

v 41

9-10/10 -18. GPCERT SAS 23&24 OPTHALMOLOGY, Greve, Danmark.
Arr: Evidensia Academy.
Info: www.evidensiaacademy.com

11-12/10 -18. GPCERT SAS 23&24 OPTHALMOLOGY, Greve, Danmark.
Arr: Evidensia Academy.
Info: www.evidensiaacademy.com

v 43

24/10 -18. ESSENTIAL VETERINARY CHIRO-PRACTIC FOR EQUINE AND COMPANION ANIMALS, Sittensen, Tyskland. Arr: IAVC.
Info: www.i-a-v-c.com

24-25/10 -18. GPCERT SAS DIAGNOSTIC IMAGING 3&4, Greve, Danmark.
Arr: Evidensia Academy.
Info: www.evidensiaacademy.com

26-28/10 -18. EQUINE RESPIRATORY DAYS, Lüsche, Tyskland. Arr: Agpferd.
Info: www.agpferd.com/conferencescourses/

SVERIGES VETERINÄRFÖRBUND

FÖRBUNDSSTYRELSE

Ordförande	Telefon
KATJA PUUSTINEN	072-748 78 98
Vice ordförande	
1:E BJÖRN GAMMELGÅRD	070-604 67 17
2:E TORKEL EKMAN	070-375 99 42
Ledamöter	
IDA BRANDT	073-381 09 55
ELEONOR FREDLER	070-341 19 41
CHRISTINA SVEDBERG	073-600 22 21

ANSTÄLLDA VETERINÄRERS FÖRENING – AVF

STYRELSE

Tf ordförande	Telefon
KAJSA GUSTAVSSON	070-980 09 65
Vice ordförande	
VAKANT	
Sekreterare	
ELIN NORBERG	070-359 91 75
Kassör	
SHWAN KAREEM	070-798 68 68
Ledamöter	
ULRIKA LIND	073-354 53 38
ÅSA LUNDGREN	070-236 60 59
ANDERS SANDBERG	070-549 05 30

FÖRETAGANDE VETERINÄRERS FÖRENING – FVf

STYRELSE

Ordförande	Telefon
JOHANNA HABBE	070-796 94 74
Sekreterare	
VAKANT	
Kassör	
MAJA-LISA SABEL	070-591 71 50
Ledamöter	
TVÅ VAKANTA POSTER	

SVERIGES VETERINÄRMEDICINSKA SÄLLSKAP – SVS

KOLLEGIUM

Ordförande
TORKEL EKMAN
Vice ordförande
VAKANT
Sekreterare
ERIKA CHENAIS
ANNELIE ENEROTH
BENGT ERIKSSON
LENA MALMGREN
MATS SCHARIN

Sektioner inom Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap

FÖRSÖKSDJURSSEKTIONEN

Ordförande
BENGT ERIKSSON
Sekreterare
ANNA GRANLUND

HUSDJURSSEKTIONEN:

Ordförande
MATS SCHARIN
Sekreterare
PAULINA LINGERS

HÄSTSEKTIONEN

Ordförande
LENA MALMGREN
Sekreterare
ANETTE GRAF EDLING

SEKTIONEN FÖR VETERINÄR FOLKHÄLSA

Ordförande
ERIKA CHENAIS
Sekreterare
ELINA ÅSBJER

SMÅDJURSSEKTIONEN

Ordförande
ANNELIE ENEROTH
Sekreterare
TILDA BÖRJESSON

Lyckades med hjärtat i halsgropen

ILL: ADOBE STOCK

DET VAR ÅR 1976 och jag arbetade som ensam veterinär tillsammans med några sköterskor på en liten klinik i centrala Stockholm. På morgonen kom Stina och skulle stanna över dagen. Stina var inte särskilt smart och med en lite väl kurvig men vacker bröstorg. Liksom de flesta andra korthåriga taxar var hon snäll men hade tyvärr fått några juvertumörer som skulle opereras bort. Ägarna var bekantas bekanta och hade blivit rekommenderade att söka upp mig.

Operationen gick bra och när jag lämnade operationssalen såg allt bra ut. Pulsen var stabil och hon fick en del dropp och jag skulle av min sköterska uppmärksammas på att när hon var så vaken skulle hon extuberas.

Jag satte mig vid skrivbordet för att skriva operationsberättelsen på det journalkort som tillhörde Stina. När jag skrivit färdigt kikade jag in i rummet där sköterskan "utan namn" satt och läste någon spännande tidning. Jag slängde en blick på operationsbordet och såg en kraftigt rödsvart tunga sticka ut bredvid trakeotuben och sprang fram för att känna på tungan och lyssna på hjärtat. Tungan, liksom kroppen, var alldeles kall och från hjärtat hördes inte ett ljud. Det var inte rätt tillfälle att läxa upp en i högsta grad uppmärksam sköterska utan här gällde det att göra något. Men vad? I mitt inre hörde jag "Funkans" röst som sade att det som gäller i sådana här situationer är inre hjärtmassage och inget annat. Jag släppte snabbt den tanken, det fick bli yttre hjärtmassage, konstgjord andning med Rubens blåsa och massor med

dropp. Jag tänkte att denna mängd vätska skulle skjutsa runt blodet tillsammans med min hjärtmassage. Till denna cocktail lade jag en kanyl i nospiegel som enligt akupunkturiska undersökningar visat sig stimulera andningsfunktionen. Som ytterligare ingrediens försökte jag mig på böner som med mitt förtvivlade behov av hjälp säkert nådde ända till himlen.

Svetten lackade och mina förvirrade tankar började röra sig om vad jag skulle säga till djurägarna när de kom. Då och då lyssnade jag i stetoskopet för att höra efter det minsta ljud som kunde muntra upp mig, men det var tyst som i graven. Utom efter cirka fem minuter då jag hörde något som med bästa välvilja skulle kunnat vara ett svagt hjärtslag. Och sedan ett till och ett till. Fascinerad såg jag färgen på tungan växla från svartröd till mörkröd och vidare mot allt ljusare röd färg. Det tog sedan inte lång tid innan Stina började försöka svälja och det var dags att ta ut tuben.

Jag minns så väl när jag senare på kvällen lutade mig ut från fönstret och såg Stina promenera mellan sina stolta djurägare mot bilen en bit bort. Tio dagar senare återkom en pigg hund för suturtagning, en hund som inte visade några tecken på hjärnskada på grund av syrebrist, även om det kanske är svårt att se det på en tax.

Ge aldrig upp, du unga veterinär!

HÅKAN BJÖRKLUND

noterat

Rekordmånga salmonella-smittade katter

På bara två månader har fler än 1 000 katter i Sverige konstaterats ha salmonella. Aldrig tidigare, ens under ett helt år, har så många fall rapporterats. Risken finns att smittan sprids även till människor.

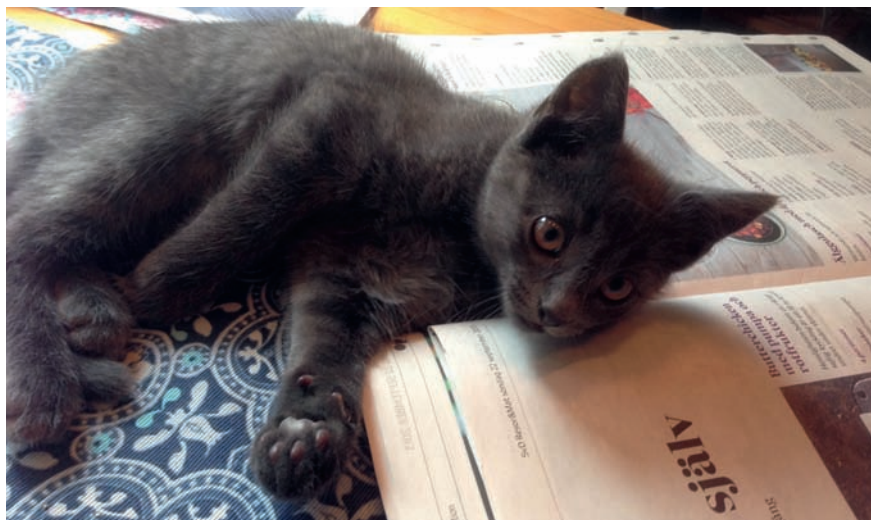

FOTO: JONAS BERGHOLM

Också för människor och andra djur bedöms vilda fåglar och katter vara smittkällor för salmonella.

Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA, har på bara drygt två månader sedan årsskiftet konstaterat 1 007 salmonellasmittade katter.

– Detta år avviker från tidigare år på två sätt; dels genom att de konstaterade fallen är så många, dels för att andelen salmonellapositiva prover är så hög bland de misstänkta prover vi får in. Nu ser dock kulmen ut att vara nådd för denna smittasöng, säger Elina Lahti, epidemiolog vid SVA. ■

PERSONNOTISER

Födelsedagar i maj 2018

Den veterinär som inte önskar få sin födelsedag publicerad i SVT måste meddela detta till förbundskansliet eller redaktionen senast två och en halv månader före födelsedagen.

IVAN LIND, Vännäsby, 85 år den 1/5

ERIC SKOGLUND, Jönköping, 85 år den 4/5

RAGNVI HAGMAN, Uppsala, 50 år den 7/5

ARNE ANDERSSON, Laholm 90 år den 9/5

CECILIA DAVELID, Huskvarna, 50 år den 9/5

ARVID UGGLA, Solna, 70 år den 10/5

TORKEL EKMAN, Knivsta, 70 år den 11/5

INGRID ACKERSTIG, Eskilstuna, 75 år den 13/5

LENNART NILSSON, Borgholm, 85 år den 14/5

RITVA KROKFORS WRETEMARK, Mjölby, 60 år den 14/5

CHARLOTTA ANDERSSON, Tidaholm, 50 år den 15/5

BJÖRN ARENANDER, Uppsala, 70 år den 17/5

HENRY HOLM, Kisa, 90 år den 19/5

LENNART THUNBERG, Uppsala, 70 år den 24/5

TOMMY CARLSSON, Östervåla, 50 år den 24/5

FRANK SEELIGER, Södertälje, 50 år den 24/5

ANDERS FRANKLIN, Stockholm, 75 år den 25/5

SOFIE ANDERSSON, Torshälla, 50 år den 25/5

VIVECA BÄVERUD, Uppsala, 60 år den 26/5

NINA KALTENBORN, Fjärås, 50 år den 28/5

HELENA EKSTRAND, Vrena, 50 år den 29/5

SVENSK VETERINÄRTIDNING

Box 12 709
112 94 STOCKHOLM

BESÖKSADRESS: Kungsholms Hamnplan 7
TELEFON: 08-545 558 34
HEMSIDA: www.svf.se
E-POST: redaktionen@svf.se

REDAKTION:
ANN-LOUISE FREDRIKSSON
ansvarig utgivare
TELEFON: 08-545 558 21
MOBIL: 070-664 64 90
E-POST: redaktionen@svf.se

JENNY PERSSON
tf chefredaktör
MOBIL: 070-698 03 29
E-POST: jenny.persson@svf.se

SUZANNE FREDRIKSSON
journalist
TELEFON: 08-545 558 32
E-POST: suzanne.fredriksson@svf.se

BRITA TRYBOM
redaktionssekreterare, annonser
TELEFON: 08-545 558 34
E-POST: brita.trybom@svf.se

LILL OCH KJELL EFVERGREN, EXPONERA
layout
TELEFON: 070-566 5661, 0734-28 26 80
E-POST: info@exponera.net

WIKSTRÖMS TRYCKERI AB, UPPSALA
tryckeri

ISSN 0346-2250

UTGIVNINGSPLAN 2018

Nr	UTGIVNING	ANNONS-STOPP	MANUS-STOPP
1	23 JAN	19 DEC -17	12 DEC -17
2	13 FEB	23 JAN	16 JAN
3	13 MAR	20 FEB	13 FEB
4	17 APR	20 MAR	13 MAR
5	15 MAJ	17 APR	10 APR
6	5 JUNI	15 MAJ	8 MAJ
7-8	3 JULI	7 JUNI	31 MAJ
9	4 SEP	14 AUG	7 AUG
10	25 SEP	4 SEP	28 AUG
11	23 OKT	2 OKT	25 SEP
12	20 NOV	30 OKT	23 OKT
13	18 DEC	27 NOV	20 NOV

SVENSK VETERINÄRTIDNING
Prenumerationspris 2018 (för icke medlemmar)
Sverige: 1310 kronor + moms.
Europa: 1660 kronor + moms i EU.
Utanför Europa: 1810 kronor.

Medlemmar i veterinärförbundet har 450 kronor i rabatt.

FACKPRESSUPPLAGA 2016
– 3 600 EX

Ta kontroll över parasiterna!

Skyddar mot:

- ✓ gastrointestinala nematoder
- ✓ lungmask
- ✓ bandmask
- ✓ leverflundra

Valbazen vet. 19 mg/ml

albendazol

Triclamox vet.

moxidectin, triklabendazol

Valbazen® vet. albendazol 19 mg/ml oral suspension. Receptbelagt. Anthelminticum mot inälvsparasiter. **Djurslag:** Får. **Indikation:** För behandling och kontroll av gastrointestinala nematoder, lungmask, bandmask och leverflundror. **Dos:** Matura och immatura stadier av gastrointestinala nematoder, stora lungmasken och bandmask: 3,8 mg/kg. Matura stadier av små lungmaskar och stora leverflundran: 5 mg/kg. Matura stadier av lilla leverflundran: 10 mg/kg upprepas efter en vecka. **Karenstider:** Slakt 14 dagar. Får inte användas till får som producerar mjölk för humankonsumtion. **Övrigt:** Kvinnor i fruktig ålder bör iaktta försiktighet vid handhavande av produkten. (enl. SPC 2015-09-21)

zoetis

Triclamox® vet. oral lösning (moxidectin 1.0 mg/ml, triklabendazol 50.0 mg/ml). Receptbelagt. Anthelminticum mot rundmaskar och leverflundra. **Djurslag:** Får. **Indikationer:** För behandling av blandinfektioner med nematoder och leverflundra. Skyddar mot infektion eller reinfektion i 35 dagar avseende *Haemonchus* och *Teladorsagia*. Effektiv mot adulta, tidiga och sena immatura stadier av leverflundra. **Dos:** 1 ml/5 kg. **Karenstider:** Slakt: 31 dagar. Skall ej ges till lakterande tackor som producerar mjölk för humankonsumtion, inklusive sinperioden. Ej inom 1 år före första lamning. **Övrigt:** Triclamox® vet. ska inte släppas ut i vattendrag på grund av fara för fiskar och andra vattenlevande organismer. (enl. SPC 2018-02-06)

För ytterligare information, se www.fass.se

ORION
PHARMA
ANIMAL HEALTH

Porcilis®

PCV M Hyo

Färdigblandat kombinationsvaccin för skydd mot både porcint circovirus typ 2 (PCV2) och *Mycoplasma hyopneumoniae* (M Hyo).

Dubbelt skydd Enkel injektion

Porcilis® PCV M Hyo

Färdigblandat vaccin för svin, bara att montera sprutan på flaskan och börja vaccinera.

Skyddar mot PCV2 och M Hyo under hela uppfödningsperioden

Efter en vaccination skyddar Porcilis® PCV M Hyo mot PCV2 i 22 veckor och mot M Hyo i 21 veckor, vilket i normala fall räcker ända fram till slakt.

Färdigblandat kombinationsvaccin

Vaccinet behöver inte blandas, vilket sparar både tid och arbete. Antalet injektioner för grisarna reduceras också, eftersom Porcilis® PCV M Hyo ges som en enkeldos.

Förpackningsstorlek: 100 ml (50 doser)

Hög säkerhetsprofil

Porcilis® PCV M Hyo innehåller det patenterade adjuvanset Emunade®, som har en mycket god säkerhetsprofil. Mindre än 1% av vaccinerade djur uppvisar övergående lokala reaktioner på mindre än 2 cm i diameter, vilka försvinner på ett dygn.

Porcilis® PCV M Hyo reducerar:

- Viremi
- Virusförekomst i lungor och lymfatisk vävnad
- Virusutsöndring orsakad av PCV2-infektion
- Lungskador orsakade av M Hyo-infektion
- Förlorad tillväxt under uppfödningsperioden pga infektion av M Hyo och/eller PCV2

Porcilis® PCV M Hyo. Receptbelagt läkemedel. Injektionsvätska, emulsion. Datum för godkännande av produktresumé: 2017-02-17. För mer information: www.fass.se.